

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 163,
1939. július 22., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. In Reg. Publ. Perioadice sub No. 10/1-1938, Trib. Arad.

Az USA semlegességének fenntartása miatt a Moszkvával való megegyezést sürgeti Páris

Rómában és Berlinben elégtétellel fogadták Roosevelttel kísérletének sikertelenségét és a moszkvai tárgyalások eddigi kudarcát

Angol—japán megegyezés reménye a Távolkeleten

Idén nincs „uborkaszegző”, a világpolitika mozgalmasságát változatlanul az érdeklődés homlokterében állják. Tulajdonképpen minden nap meghozza a maga újdonságát és ezek az újdonságok szerves részei a történések nagy, általános fejlődésének, de a nemzetközi közvélemény már annyira felkészült a legrosszabbat jelentő nagy kiróbbanásra, hogy ennek eltolódása szinte azt a látszatot kelti, hogy a történések mintegy megakadtak, a folyamatos fejlődés szünetelne. Bármennyire is más a helyzet, bármennyire is folyják a készülődés a kullisszák mögött, mégis elvitathatatlan tény, hogy minden nappal időt nyer a már-már háborúra felkészült emberiség. Aki pedig időt nyer, az — nagyon helyes a közhit — életet is nyer.

A „bekerítési politika” kudarcáról ír az olasz sajtó

Róma. (Rador.) A Stefani ügynökség diplomáciai levelezője a következőket írja:

A demokrácia államok bekerítő politikája egész sereg fiaskót szenvedett és ezek között nem utolsósorban áll a moszkvai tárgyalások során elszenvedett kudarc.

Anglia hatalmas segítő társat keresett az európai szárazföldön, hogy a francia hadsereg segítségével megvédekezze Németországot.

A Szovjetunió kormánya azonban keresztülhuzta az angol számítást és súlyos csorbát eított Anglia tekintélyén.

De az angol kormány nemcsak a szovjet hadsereg erejében bízott, hanem Amerika beavatkozására is számított.

A semlegeségi törvény körüli események azonban ezt a reménységét is rombadöntötték.

Roosevelttel riadó-politikája nem tudott gyökeret verni az amerikai közvéleményben és ma az a helyzet, hogy

az amerikai szenátus gunyolódik az angol-francia imperijalizmuson

A német hadvezetőség nem gondol villámháborúra

Berlin. (Rador.) Von Moltke tábornok a „Wissen und Wehr” című katonai folyóiratban cikket közöl, amely többek között a következőket mondja: Ha kitör a háború, annak időtartama s vége beláthatatlan. Nem lehet ma arról beszélni, hogy villámháborúval a német hadsereg legyőzze ellenfelét.

Chamberlain: „Nem riadunk vissza a támadástól!”

London. Chamberlain miniszterelnök egyik választói kerületben, időközi választás alkalmával nyílt levelet intézett konzervatív párti választóihoz. A nyílt levélben többek között a következőket mondja:

— A nemzeti kormány megértette a világgal, hogy kész szembe szállni minden törekvéssel, amely erőszakkal igyekszik a nemzetközi megállapodásokat felborítani. Nincsenek olyan

problémák, amelyeket nem lehet békés úton megoldani, de nem riadunk vissza a támadástól, amely bennünket érne és amely kötelezettségeinket azonnal hatályba állítaná. A mi célunk az, hogy megvédjük birodalmunkat és szövetségeseink érdekeit és végül megakadályozzuk a háborút.

London. Chamberlain angol miniszterelnök hétvégi pihenőre Chequersbe utazott.

Igy látják Párisban...

Páris. (Rador.) A francia sajtó egybehangzóan megállapítja, hogy Roosevelttel elnök legutóbbi politikai kudarcát, illetve az a tény, hogy Amerika késlekedik állásfoglalni a demokrácia hatalmak mellett.

A totális államokat még jobban ingerli a háború kezdeményezésére.

A Le Justice című lap megállapítása szerint az angol és francia kormány most küldte el utolsó megállapodási formuláját Moszkvába.

A Szovjetunióval való szakítás egyik előfeltétele Roosevelttel elnök határozott állásfoglalása lenne a demokrácia arcvonalán mellett, mert ellenkező esetben az európai nagyhatalmak sem mondhatnák le a szovjetunióval való szövetségéről.

A Le Figaro is úgy vélekedik, hogy sohasem volt olyan fontos Amerika állásfoglalása,

mint éppen most, amikor a francia kormány az előtt a probléma előtt áll, hogy tegyen-e újabb engedelményeket Moszkvának, vagy nem.

A mai helyzetben katasztrófális lenne a Szovjetunióval való tárgyalások megszakítása, viszont a Szovjetunióval valamennyi követelésének elfogadása csak hátrányos lenne.

A L'Oeuvre szerint a francia kormánynak az a véleménye, hogy Londonnak el kell fogadni az oroszok feltételeit, mert

amennyiben Anglia szakítana a Szovjetunióval, annak kiszámíthatatlan következménye lenne.

Ebben az esetben ugyanis nehéz volna keresztülvinni, hogy Törökország teljesítse vállalt kötelezettségeit. Ez a körülmény csak felhátorlata a totális államok diktátorait. A La Républi-

que új feltevéssel szolgál és megállapítja, hogy

Sztalin lemondásra akarja kényszeríteni Chamberlaint és a szovjet kormány tartózkodásával akar nyomást gyakorolni ilyen irányban az angol közvéleményre

A L'Humanité cáfolja, hogy a Szovjetunió előnyöket akar magának szerezni a balti államokban, viszont nem ismerhet el egy olyan helyzetet, amikor a vele szövetséges államok ellenségnek mutatkoznak.

Hitler békésen és elszigetelten akarja rendezni Danzig sorsát

Páris. (Rador.) A Le Journal arról számol be, hogy Danzig városa zsúfolva van birodalmi katonákkal. Állandóan folvik a katonák elszállásolása és a rekvirálás. Az iskolák már teljesen kaszárnyákká alakultak át és

az egész városról az a benyomás, mint ha katonai megszállás alatt állana.

A Le Figaro berlini jelentést közöl, amely megállapítja, hogy Hitler kancellár nagyjelentőségű lépésre határozta el magát a Försterrel folytatott Berchtesgadeni megbeszélés során.

Nem kell attól tartani, hogy a német birodalom nyomban erőszakos fellépésre kerül a sor, mert ezt megelőzően a danzigi nemzeti szociálisták a hónap végén gyűlést tartanak Obersalzbergben.

Berlin. A postelau incidens hírére német politikai körökben nagy tartózkodással fogadták. Ugy látják, hogy

a lengyel vámőr meggyilkolásának nem lesznek súlyosabb következményei és általában az a feltevés uralkodik, hogy Hitler a danzigi kérdést elszigetelten és békésen kívánja megoldani

A kancellár a jövő hétre újból Berchtesgadenbe hivatta a danzigi vezetőket, akik előtt részletesen ismertetni fogja megoldási tervét, amelyről egyelőre még semmiféle részlet nem szivárgott ki.

Kölcsönös letartóztatások

Varsó. (Rador.) A danzigi lengyel főbiztos tiltakozó jegyzéket küldött a danzigi szenátushoz. Sobocinski danzigi lengyel ezredes katonai attasé letartóztatása miatt. A katonai attasé és felesége motorcsónakáztak és a rendőrség eközben tartóztatta le őket. Mindketten több mint hét órán keresztül voltak a rendőrség foglyai, míg végül szabadonbocsájtották őket.

Gdynia. Eugen Linski danzigi vámfőnök nentek hajnali 2 órakor a határra ment, ahol Kartuzy közelében a lengyel hatóságok tiltott határátlépés miatt letartóztatták.

Németország teljes erejével ragaszkodik Keletporoszországhoz

London. Brauchitsch tábornok, a német hadsereg főparancsnoka, egy beszéd során hangoztatta, hogy Németország teljes erejével ragaszkodik Keletporoszországhoz, amely ezer éve német föld és Németországhoz tartozó terület. Németország minden Keletporoszországgal szemben irányuló támadási kísérletet vissza fog verni.

Brauchitsch tábornok kijelentése Londonban nagy meglepetést váltott ki, mert tudvaleg egyetlen állam sem követelte magának Keletporoszországot. Erről eddig sohasem volt szó, ezért minden tiltakozás felesleges. Varsóban is nagy meglepetést váltott ki a német hadsereg főparancsnokának kijelentése.

A berlini angol nagykövet érdeklődik Hitler béketerve iránt

Londonból jelentik: Angol parlamenti körökben nagy érdeklődéssel fogadták és tárcsolták azt a hírt, amely szerint Sir Neville Henderson, berlini angol nagykövet rövidesen érintkezéssel fogja Hitler kancellárral a kancellár érdeklődik a Führer világbéke feltételei iránt. Londonban ugyan csak nagy figyelmet keltett egy jelentős német politikai személyiség azon kijelentése, amelynek értelmében Németország visszautasítja a danzigi kérdés háborús megoldását.

Visszautazott Londonba Ironside tábornok

Varsó. Ironside tábornok, az angol tengerentúli haderők főparancsnoka, több napos tanácskozás után elhagyta Varsót és Gdynián és Koppenhágán keresztül visszautazott Londonba.

Londonból jelentik: Ironside, az angol tengerentúli haderők főparancsnoka repülőgépen Varsóból jövet megérkezett Londonba.

Németországban szigorúan ellenőrzik az Angliából és Franciaországból érkező leveleket

Berlin. (Rador.) Vatamennyi levelet, amelyen angol vagy francia bélyeg van szigorú postai ellenőrzés alá veszik. Atvilágító sugarakkal próbálkoznak betekinteni a levelekbe, ezenkívül felbontják a keresztkötés alatt érkező külföldi lapokat is.

London. Az Evening Standard jelentése szerint Neville Henderson berlini angol nagykövet azzal a kéréssel fordult a londoni kormányhoz, hogy kényszerítse Kinghall kapitányt Németországban terjesztett leveleinek beszüntetésére. A nagykövet azt jelentette, hogy ezek a levelek nagy felháborodást keltettek Németországban és emiatt feladatának ellátása a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Henderson jelentéséből Londonban arra következtetnek, hogy a nagykövet még mindig lehetségesnek tartja a megbékélés politikájának feltámasztását. Henderson nyomatékosan figyelmeztette az angol kormányt, hogy szüntessek be a levelek küldését, ha azt akarják, hogy a német—angol viszonyban javulás álljon be.

Katonai hatóságok vették át a francia kémkedési botrány nyomozását

London. A déli lapok párisi jelentése szerint a franciaországi kémkedési és vesztegetési botrány nyomozásának eddigi adatai ugylászik erőlyesebb eljárást tesznek szükségessé. Párisi jelentések szerint ezért a további nyomozási eljárást a katonai hatóságok vették kezükbe. A Daily Telegraph szerint gróf Welzek párisi német nagykövet tegnap felkereste Daladier miniszterelnököt és a francia sajtó támadásaival szemben védelmébe vette Abezet, akit tudvalevőleg a kémkedés vezetésével gyanúsítanak és hangoztatta, hogy Abez nem tekinthető politikai ügynöknek.

Török csapatösszevonás a bulgár határon

London. A Daily Express jelentése szerint a török vezérkar 200.000 főnyi haderőt vont össze Tráciában, a török—bolgár határon.

London. (Rador.) Mussanoff, a bolgár törvényhozás elnöke, aki néhány napot Londonban töltött, pénteken elhagyta az angol fővárost és Párisba utazott, ahol Daladier-val találkozott.

SLÄNIC-MOLDOVA GYÓGYFÜRDŐ

Máj-, epe-, gyomor-, bélbetegségek, sárgaság, cukorbetegség, elhízás, asztma és légzőszervi betegségek ellen. Kitűnő hegyi, enyhe klíma, 540 méter magasságban, bükk-, gyertyán- és lenyőerdőben. Pisztránghalászat, tenisz, katonazene, bár és tánc, jazz. Polgári lakások és ellátás van a városban.

Kitűnő szobák a legszebb helyen, gyönyörű kilátással a parkra és a hegyekre, a virágos hegyoldalon.

majd a weekendet Herriot-nál tölti vendégségben.

Londoni tartózkodásának idején Mussanoff több jelentős politikai személyiséggel folytatott megbeszélést, úgy parlamenti, mint hivatalos kormánykörökben.

talos kormánykörökben.

Találkozott a bolgár képviselőház elnöke Halifax lorddal és Sir Frederick Leith-Ross-szal is. Aki az angol kormány gazdasági tanácsadója, Különben

Mussanoffot, kinek látogatását magánileg nek jelezték, a király is kihallgatáson fogadta a Buckingham palotában.

A távolkeleti helyzet

Tokio. Craigie tokioi angol nagykövet ma délelőtt ismét felkereste Arita japán külügyminiszert és vele hosszabb megbeszélést folytatott a tiencsini helyzetről. A tanácskozások folytatását szombatra napolták el. A japán külügyi hivatal a délelőtti tanácskozásokról hivatalos jelentést adott ki, amely csak ezeket mondja:

— Sikerült némi haladást elérni a megegyezés felé.

Londoni jelentések szerint az angol sajtó is általában biztatóan tartja a tárgyalások menetét. Hir szerint

Anglia messzemenő engedékenységet mutat a kínai terroristák üldözése ügyében a tiencsini idegen negyedben. Bizonyos más japán kívánságok azonban még kielégítésre várnak.

A japán lapok nagy érdeklődéssel foglalkoznak a folyamatban levő angol—japán tárgyalásokkal. Az egyik lap szemére veti Angliának, hogy ellenséges magatartást tanúsít Japánnal szemben.

Szemére vetik azt is Londonnak, hogy az angol kormány Moszkva iránt engedékenységet tanúsít, míg Tokióval szemben teljesíthetetlen követeléseket támaszt. Más lapok kéri a japán kormányt, hogy szakítsa meg összeköttetéseit Angliával.

Tokio. A jelek szerint a Japán kormány nem hajlandó teljesíteni a tábornoki kar ama követeléseit.

telését, hogy kezdjenek sürgősen katonai akciót Szovjetország ellen és torolják meg a szoros határcidenseket. A tokiói kormány hírszerint úgy döntött, hogy egyelőre csak diplomáciai lépéseket tesz ebben a kérdésben.

Hsinking. A Domei ügynökség jelentése szerint a kwantungi hadvezetőség közleményt adott ki, amelyben beszámolnak arról, hogy a Bulir közelében 80 mongol-szovjet repülőgép támadást indított. A légi harc során

a japán repülők 39 szovjet repülőgépet löttek le, egy japán repülőgép nem tért vissza állomásaihoz és másik két japán repülőgép Manzsukó területén kényszerleszállást végzett.

Tokio. (Rador.) A japán hadvezetőség jelentése szerint, hogy a japán csapatok elfoglalták Kaoping megerősített város Shanxi tartomány délkeleti vidékének fontos harcászati pontját. A japán csapatok Tscheu helységet is, amelyet a kínai szabad csapatok védelmeznék, körülzártak.

Tiencsinnél jelentik: Szombat délelőtt rendkívül minisztertanács ült össze, hogy megvizsgálja a tiencsini helyzetet. Ezalkalommal letárgyalják Arita japán külügyminiszter és a tokiói angol nagykövet tanácskozásainak eredményeit. Mérétkadó japán körök véleménye szerint a feszültség enyhült és megállanítják, hogy a válságon túljutottak.

Baloldali és legitimista kísérletnek nevezi a német sajtó a magyarországi németellenes hangulatkeltést

Csáky István gróf magyar külügyminiszter nyilatkozatának visszhangja a birodalmi német lapokban

Berlin. A berlini lapok feltűnést keltő cikkekben foglalkoznak Csáky István gróf magyar külügyminiszternek a magyar sajtó számára adott ismeretes nyilatkozatával. A Berliner Börsenzeitung szintén ismerteti a nyilatkozatot, amelyben a magyar külügyminiszter, mint ismeretes, visszautasította bizonyos körök németellenes hangulat szítására irányuló mesterkedéseit. Hozzáteszi a lap, hogy a miniszter nyilatkozata ama körök ellen irányul, amely az utóbbi hetekben igyekezett Németország ellen erős propagandát kezdeni.

Ezek a körök — írja a jap — baloldali ellenzékietből, feudálisokból és egyéb nagytőkésekből állanak és nagy pénzüsszegekkel rendelkeznek a propaganda céljaira.

A Völkischer Beobachter az ügyvel kapcsolatban hangoztatja, hogy a magyar külügyminiszter nyilatkozatát az egész magyar sajtó leközölte. A Deutsche Allgemeine Zeitung is cikket ír az eseményről, majd ezeket mondja:

— Láthatóan a zsidók és a legitimisták oldaláról támogatott németellenes propaganda, amely legutóbb Lajos Iván dr. pécsi egyetemi tanár könyvében is kifejezésre jutott, arra készítette a magyar külügyminisztert, hogy nyilatkozatot tegyen, amelyben elítéli ezt a mozgalmat.

Megállapítja a lap ezután, hogy a magyar külpolitika változatlanul tovább halad az általa helyesnek vélt építőpolitika irányában, ki próbált barátai mellett.

Kölcsönösségi elv alapján biztosítja az új szlovák alkotmány a kisebbségi jogokat

Pozsony. A szlovák képviselőház pénteki ülésén letárgyalta és elfogadta az új alkotmányt. Az új alkotmánytörvény néhány soros bevezető részből, 13 fejezetből és 103 paragrafusból áll. Az első fejezetek megállapítják, hogy

a szlovák állam köztársaság, amelynek feje a választott elnök, akit a nemzetgyűlés 7 évre választ meg.

Megállapítják ezek a fejezetek, hogy 80 képviselőt választanak az eddigi 63 helyett, még pedig

általános, közvetlen és titkos szavazás útján, öt esztendőre. Jelentős a hetedik fejezet, amely az állam rendi szervezetéről intézkedik.

A rendi szervezet a következőkből áll: mezőgazdaság, nagyipar, kereskedelem és kisipar, pénzügy és biztosítási szakma, szabadfoglalkozásuk, közalkalmazottak és kulturmunkások.

A kisebbségi szempontból nagyfontosságú a 13-ik fejezet, amely kimondja, hogy

a nemzetsoportokhoz tartozó állampolgárok szabadon választhatják meg nemzetiségüket.

A nemzetsoportok és tagjai kulturális összeköttetést tarthatnak fenn anyanyelvükkel, iskoláikban használhatják anyanyelvüket és a nemzetsoportok olyan mértékben érvényesíthetik jogaikat, amilyen mértékben anyanyelvükben részesítik jogaikat az ott élő szlovákok ságát.

Nyaraló előfizetőink

nyári címére a belföldön bárhová portófelszámítása nélkül küldjük az ARADI KOZLONY-t

Elutazása előtt közölje kiadóhivatalunkkal: hol tölti a nyarat, hová küldjük utána az ARADI KOZLONYT

Angol és francia hitel Lengyelországnak

London. A Reuter távirati ügynökség arról értesül, hogy az angol-lengyel tárgyalások olyannyira előrehajadtak, hogy a szerződés aláírása rövid időn belül várható.

A tárgyalások folyamán szó volt: 1. Nyolc millió font sterling hiteltől, amely a lengyel hadsereg felszerelésére és nyersanyagok beszerzésére szolgál. 2. Öt millió font sterling hiteltől, amelyet a lengyel kormány tetszése szerint más országokban költhet el. Az angol kormány ugyan élni fog bizonyos fenntartással, ez azonban nem korlátozza a lengyel kormány szabad rendelkezési jogát a kölcsön felett.

Az angol-lengyel tárgyalásokkal kapcsolatban a francia kormány szintén hatszáz millió

frank hitel nyújtására ad engedélyt, hogy ezen a pénzen a lengyel kormány hadianyagot vásárolhasson.

Franciaország és Anglia

szövetségének története — moziban

Az Académie Française két híres tagja filmre dolgozta fel

VII. Edward angol király életét és korát

Párisból jelentik: Egy divatos párisi moziban a közönség nagy érdeklődése mellett játszának egy filmet, amely nemcsak külső körülményeinél, hanem váratlan időszerűségénél fogva is felkelti a párisiak figyelmét. A film címe: „Entente Cordiale” — és a témája: Franciaország és Anglia szövetségének a születése, ennek a szövetségnek a története. Egy-két távoli célzás a jelenkorra, — ez az egész, maga a film szigorúan a francia-angol antant létrejöttének a történetét ábrázolja, — de a mai viszonyok között, már ez a történet maga is rendkívül érdeklődéssel találkozik. (Hogy a film megteremtői bőségesen gondoskodtak arról, hogy a politikai történet érdekes és pikáns személyi adatokkal legyen bőségesen megtűzdelve, ami a szélesebb rétegek figyelmét különösen felkelti és leköti: az a film nagy sikerének egyik útka.)

Már maga az a tény, hogy egy film nem szerelmi történetet, bűnügyi kalandot, vagy a közönség alacsonyabbrendű érdeklődésére számító mesét mutat be, hanem egy nemzetközi sikert aratott kortörténelmi művet, André Maurois magyar nyelven is megjelent „VII. Edvárd és kora” című munkáját dolgozza fel: legalább is szokatlan és azoknak az érdeklődésére is számíthat, akiket különben a mozi nem nagyon érdekel. (Mert ilyenek is vannak.) És valóban, mikor a fényképezék, metszők, vágók, nyírók, hangkeverők és hangmérnökök véget érni nem akaró névsorában az Académie Française tagjainak a neve is megjelenik, egyik a másik után, ez már előre is tiszteletet gerjeszt és érdeklődést ébreszt azokban, akiknek az elmaradt lelki világában ez az irodalmi festület még a legjövendőbb filmmirodánál is többet jelent.

A megelevenedett világtörténelem...

A film André Maurois művéből készült, „de l'Académie Française”, a párbeszédet Abel Aermant írta, „de l'Académie Française”, — a hirtelen vetített bejelentések úgy vágják a fejéhez a „de l'Académie Française”-t, mint máskor azt, hogy ki szállította a képen látott hamis ékszereket, — irtózatos csalódására a közönség többségének, melyet a hamis ékszerek sokkal jobban érdekelnek, mint a szellemi kiválóság igaz ékszerei. A film sikere azonban azt mutatja, hogy az sem baj, ha kiváló emberek csinálták.

Mindjárt az elején, fekete ébenfa sétatotjával végig kopog a komor windsori kastély botlózatos és barátságatlan folyosóján az agg Viktória királynő, (Gaby Morlay játsza fiatal szépségét megtagadó történelmi hűséggel és egyszerűségükben elragadó drámai eszközökkel.) Reggel van, meglátogatja dédunokáit, ezeket a kicsi gyerekeket, akik között van VIII. Edvárd, a mai windsori hegy is. Az egyik, akit a dédnagy-mama ma reggel „különösen halvány”-nak talál: VI. György, Nagy-Britannia mai uralkodója. A konzervatív, szigorú Viktória királynő és az élni vágyó, emberi walesi herceg, a későbbi VII. Edvárd király között a világfelfogás nagy különbséget igen szemléletesen mutatja be a film: a viktoriánus korszak parókás, maradi államférfijait és a divatos párisi mulatókban megfordult trónörökösét, aki az, ah! egykor oly kedvelt párisi dalokat énekelte magának a „la belle Otero”-val és ainek a számára a maitre d'hotel visszaküldeti a vörösbort, „hogy még két fokkal lan-

gyosabb legyen...” Ennek a nagy ellentétnek a világpolitikában is megvan a tükörképe: a Faso-daffér miatt Viktória királynő alatt Franciaország és Anglia között majdnem háború tör ki. — VII. Edvárd azután megveti a két ország között a szövetség alapját. Egymás után vonulnak fel az akkori korszak történelmi alakjai, a gyermekkorunkban oly ismerős nevek viselői: Kitchener, akkor még csak angol ezredes, a Faso-daffér angol hőse és Théophile Delcassé, francia külügy-miniszter, Joe Chamberlain, VII. Edvárd külügy-minisztere és Georges Clémenceau, akkor még csak egyszerű képviselő.

Két érdekes megjegyzés, a lélektelen film-gépből: Chamberlaint kérdik a családja felől:

— „Van két fiam — feleli. — Az egyikből, Austinból miniszter lesz, a másikat, Neville-t, az

A jeges „légkör”

... Ebben a kicsit feszült légkörben, amelyet az angol király és Clémenceau párbeszéde is jellemel, VII. Edvárd arra határozza el magát, hogy ellátogat Párisba. A fogadtatás igen tartózkodó, nem is örül más vele, csak egykori fiakerkocsisa, aki az akkori idők divatában: sűrű linoleummal áthuzott cilinderének lobogtatásával ünnepli, egyedül, az angol királyt, amiért a „bistro”-ban, ahová jár, majdnem megverik. És most következik a film legérdekesebb és legmulatságosabb része: VII. Edvárd tiszteletére diszeloádást tartanak a Comédie Française-ben. Az angol király bevonul a proscénium-páholyba, Emile Loubet köztársasági elnök társaságában, a zsufolt nézőtérén hallott csend fogadja, két tenyér verődik csak össze azokat lefogják.

— Borzasztó meleg van itt, — mondja, homlokát törülgetve, a francia köztársaság elnöke.

— Oh nem, — feleli erre az angol király — nem találok ezt. Én érzek egy kis hűvösséget, mondhatnám azt is, hogy a légkör egyenesen jeges.

Hangulatváltozás

Megkezdődik az előadás. A felvonás után VII. Edvárd kedves közvetlenséggel köszönti azokat, akiket walesi herceg korából ismer, közöttük a „belle Otero”-t is. Azután azt indítványozza, hogy tegyenek látogatást a „couloir”-okban, miután előbb, régebbi párisi emlékeinek öntudatlan felelevenítésekként, bájos nyelvbottlással „kuhisszákát” emleget. (VII. Edvárdról azt beszél-lik, hogy walesi herceg korában nagy tisztelője volt a párisi hölgyvilágnak.) És ekkor történik a csoda: az angol király, a köztársasági elnök társaságában, végigimegy a közönség soraiban és cercle-t tart: sokakat már régen ismer, walesi herceg korából, másokat bemutatgat magának, — mindenestre, mindenkinek van egy igen megnyerő és igen szellemes szava. Jelentik az előadás folytatását. A Comédia hatalmas csarnokában végigimegy VII. Edvárd, a páholya felé: de ekkor már mindenki mélyen meghajol előtte, a hölgyek elragadtatva hajtának térdeit, mikor az angol király a páholyába lép, a közönség állva feléje fordulva, tomboló tapsba tör ki, amely nem akar el-

tízlet jobban érdekli. Különben sem való, hogy egy családból három minisztere legyen Angliának.” (Ez a megjegyzés nagy derűt és azoknak a párisiaknak a körében, akik Neville Chamberlain, a mai angol miniszterelnök politikájával nem mindenben értenek egyet: igen nagy meglepődést vált ki.) A másik: VII. Edvárd Marienbadban nyaral és sétáin Clémenceau kíséri. (Jacques Baumer, egy külföldön kevésbé ismert, remek francia színész, recsegő hangon, bámulatos élet-hűséggel játsza a „Tigris”-t.) A következő párbeszédet írta nekik Abel Hermant:

— Hiába, Ön tántoríthatatlan republikánus, kedves Clémenceau, — mondja az angol király, séta közben, a bámulatos élethűséggel elővarázsolta marienbadi reggeli hangulatban.

— Ahogy én Felsőgedet ismerem, — feleli recsegő hangján Clémenceau — Felsőged is azt volna, de persze, az állása arra kényszeríti, hogy royalista legyen.

— Igen, — válaszolja erre elkomolyodva az angol király. — Franciaországnak sűrűn váltakoznak a kormányai.

— Ez lehet, — mondja erre kedélyes-komolyan Clémenceau. — Franciaországnak változnak a kormányai, de az alapelemei: a hazafiassága, a hadserege, a tengerészete örök, Angliának pedig tartósak a kormányai, de hadserege nincs, csak akkor, amikor már kitört a háború.

(Párisban, ahol élénken követelték a kötelező angol katonai szolgálat bevezetését, ezt a Clémenceau szájába adott mondatot megtapsolják.)

állni, Az angol király és a francia köztársaság elnöke meghatóttan köszönik az ünneplést. Végül is leülnek. Azt mondja VII. Edvárd Loubet-nak:

— Önnek valóban igaza van, Elnök Ur. Itt tényleg nagy a meleg. De, mondhatom, ez nagyon kellemes.

... Ez a film: Páris tavaszi szezonjának nagy sikere. Legyen szabad megemlékezni egy színészi alakításról, — a művészről, aki VII. Edvárdot játsza. Természetességében és mégis stilizált élethűségében példátlan művészi teljesítmény ez. Mintha Maurois művéből lépett volna ki a élő, fölényes, könnyelmű, okos. Királyi és emberi, Ahogy — híres elegáns — öltönyeit viselt, ahogy kezét nyújt, ahogy szivarra gyújt, vagy a szivar füstjét az orra köré tereli; ezekben a kis részletekben is a hagyományoktól oly terhes francia színművészet egyik csodája. Távol áll tőlünk, hogy felfedezzük ezt a híres, nagy színészt, Páris kedvencét évtizedek óta, csak szerényen idejegyizzük, hogy ő játsza, tökéletesen, VII. Edvárd szerepét.

Victor Francen-nek hívják.

Bolgár katonaszökevények jelentkezései

Giurgiu. A Capitala a következőket jelenti: A bolgár katonaszökevények száma egyre szaporodik és egyre tömegesebben jelentkeznek a határszéli hatóságoknál. A szökevények elpanaszolják, hogy testi bántalmazásban részesülnek és kibírhatatlan nyomor van odaát. Azt kérik, hogy őket is sorozzák be a román hadseregbe. (Rador.)

URANIA Tel.: 12-32. Hűvös torem.

Az erő és a szépség ünnepe!

Olimpiasz I. és II-ik rész

Mindkét rész együtt!

Előadások: 3, 6, 9.30-kor.

A kisebbségi egyházak közbenjárására

a kormány kiutalta a kisebbségi tanítók államsegélyét

A református egyház több mint egymillió lelt kapott, az unitárius tanítók pedig 102 ezer lelt — Határozott ígéret alapján várják a lelkészi államsegélyek kiutalását is

Kolozsvár. Többször foglalkoztunk azzal, hogy a kisebbségi egyházak tanítói ebben a költségvetési évben még egyetlen lej állami segélyt sem kaptak. Az egyházak vezetői többször közbenjártak Bucurestiben a kultuszminisztériumban és Dragomir Silviu dr. kisebbségi miniszternél és megsürgették a kiutalásokat. Zigre Nicolae dr. kultuszminiszter és Silviu Dragomir határozott ígéretet tettek a kisebbségi egyházak előtt, hogy a tanítók és lelkészek államsegélyét a legrövidebb időn belül kiutallják.

Örömmel jelenthetjük, hogy a kiutalás részben már megtörtént. A pénzügyminisztérium kiutalta a kisebbségi tanítók számára megígért segélyt, a lelkészek segélye azonban eddig még nem érkezett meg az egyházi főhatóságokhoz. Az unitárius tanítók részére a költségvetés első két hónapjára — áprilusra és májusra — összesen 102 ezer 400 lelt utaltak ki a kolozsvári unitárius püspökséghez. Az unitárius egyház a pénzt már megkapta és

megkezdődött annak szétosztása. Ezzel kapcsolatban Varga Béla dr. unitárius püspök a következőket mondta:

— Az illetékes kormánytényezők megígérték, hogy a protestáns egyházak lelkészei egyenlő segélyt fognak kapni a többi felekezetek lelkészeivel. Megígérték azt is, hogy a lelkészi államsegélyek ügye is rövid időn belül rendeződni fog. Remélem, hogy a lelkészek részére is megjön a közeljövőben a kiutalás.

A református tanítók államsegélyét már szintén felvették. A református egyház a költségvetés első két hónapjára összesen 1 millió 134 ezer lelt kapott. Ezt 542 református tanító között osztják fel. A katolikus egyház szintén megkapta a tanítói segélyekre szóló pénzügyminisztériumi kiutalást, amelyet a kolozsvári pénzügyigazgatóság folyósít.

Az egyházi főhatóságok ígéretet kaptak arra is, hogy az államsegélyeket a költségvetés többi hónapjaiban pontosan folyósítják.

A Scotland Yard hadjárata az ír terroristák ellen

London. Anglia teljes erővel felkészült az ír terroristák elleni hadjárat leverésére. Mihelyt törvényerőre emelik a rendőrségnek adott különleges felhatalmazásról szóló törvényt, a Scotland Yard azonnal összereli az Angliában élő mintegy 5000 írt és cinkostársaikat.

Ezeknek legtöbbjét kitoloncolják az országból és másik részüket rendőri felügyelet alá helyezik úgy, hogy naponta kell jelentkezniük a hatóságok előtt. Az arcél felgöngyölítésének a híre már is elterjedt az írek körében és naponta százával hagyják el Angliát.

Megalakult a Magyar Népközösség szövetkezeti alosztálya Kolozsváron

Kolozsvárról jelentik: A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja a „Hangya” Szövetkezetek Központjával karöltve nagyjelentőségű értekezletet tartottak a napokban Kolozsváron. Az értekezleten résztvettek gr. Béli Kálmán a G. H. SZ. elnöke, gr. Haller István, a „Hangya” Szövetkezeti Központ elnöke, dr. gróf Bethlen László, Hitelszövetkezeti Központi vezérigazgató, Tövisy Géza, a „Hangya” vezérigazgatója, dr. Gyárfás Elemér szenátor, dr. Ferencz József központi igazgató, Mikó László, Imre Zsigmond, dr. Gáll Miklós, Zoltán Pál, dr. Nagy Zoltán, Gyarmathy Árpád, Maurer Béla, Gyallay Domokos, Fekete György, Elekes Béla, Horváth József, Muzsnay László, Balázs András, Cseh Ferenc, dr. Oberding József György valamint a szövetkezeti élet több képviselője.

Az értekezlet egyik főkérdését a Magyar Népközösség szövetkezeti alosztályának megszervezése képezte. Gróf Bethlen László erre vonatkozó előterjesztése és a tárgyhoz való több hozzászólás után a értekezlet úgy határozott, hogy a Népközösség szövetkezeti alosztályába, mint jogi személyek, belépnek az összes magyar szövetkezetek, a központi alosztály vezetéséért pedig a két magyar szövetkezeti központ elnökeiből, alelnökeiből és a központok igazgatóságait delegált 6—6 tagból állítják össze. E vezetőség előadó-titkárául Horváth Józsefet delegálták. A Népközösség szövetkezeti alosztálya köz-

vetlen összeköttetést tart fenn a magyar parlamenti csoporttal. A szövetkezeti ügyeknek a szenátusban való képviselésére dr. Gyárfás Elemér szenátort, kamarai képviselőre pedig dr. Soós István képviselőt kérték fel. Egyben elhatározta az értekezlet, hogy a magyar szövetkezeti mozgalom mai helyzetét emlékiratban ismerteti a Népközösség vezetőségével és a magyar parlamenti csoport tagjaival.

Ezek után dr. gróf Bethlen László a két magyar szövetkezeti Központ szorosabb együttműködésére vonatkozó terveit ismertette. Közösen kívánja a két központ a jövőben a tej és tojáserősítés, valamint a loheremag értékesítést megszervezni, a háziipari-termelés és értékesítés kérdését felkarolni, valamint a gyanufonal, szesz és sóárusítást a szövetkezetek számára biztosítani. A biztosítás szövetkezeti megszervezése is sok lehetőséget nyújt még az e téren eddig megvalósítottak mellett.

Közösen kívánja munkálni a két Központ a jövőben a szövetkezeti eszme terjesztését is. A két Központ hivatalos lapjait: a „Szövetkezeti Értesítőt” és a „Szövetkezést” úgy kívánják átalakítani, hogy az egyik a szövetkezeti vezetők, a másik meg a szövetkezeti tagok számára készüljön. A taglapot 30—40 ezer példányban fogják kiadni. A sajtó hírszolgálat megszervezésére rendszeres sajtótudósítót fog kiadni a két központ, ugyszintén együttesen intézi a szövetkezeti eszmét népszerűsítő kiadványok, valamint a szövetkezeti iskolai tankönyvek kiadványának az ügyét. A szövetkezeti propaganda szolgálatába kívánják állítani a filmet is.

A gazdag munkaterv egyes kérdéseiben gr. Haller István, Elekes Béla, dr. Ferencz József, Maurer Béla, Mikó László, Fekete György, Zoltán Pál, Gyallay Domokos, Balázs András, Gyarmathy Árpád, dr. Oberding József György és Tövisy Géza szövegezték hozzá, a legnagyobb részletességgel tárgyalva meg a felmerült terveket, sok új gondolattal gazdagítva a programot. Az értekezlet a könyvszakértő és sajtóbizottság kiküldése után zárult be gróf Béli Kálmán elnök zárószavával, aki meleg szavakkal köszönte meg az értekezlet résztvevőinek buzgalmát és az ügyekhez való értékes hozzájárulásait.

Mily fény járja át szerény hajlékomat?

Sokszor gondolunk erre a klasszikus idézetre, ha a nap ablakunkon keresztül hirtelen beözönlik szobánkba és azt tündöklésével elárasztja. Igenis, táriátok ki ablakaitokat és ajtóitokat és engedjétek behatolni a napfényt, mert sugarai egészségesek és erősítőleg hatnak. Sohasem szabad azonban arról megfeledkezni, hogy a napsugarak intenzivitásuk következtében könnyen káros hatásuk is lehetnek a bőrre. Ennen ezért, napozás előtt és után be kell a bőrt dörzsölni a vitamin- és tejtartalmu Antisolár krémmel, amely a legbiztosabb ellenszere a napsugarak káros hatásának.

Mit kell tudni a katonai tanulmányi szabadság einyeréséről?

Bucurestii jelentés alapján beszámolt már az Aradi Közlöny arról, hogy miképpen kell kérniük a katonaköteles ifjaknak a tanulmányi felmentést. A rendelet most megérkezett az aradi hadkiegészítő parancsnoksághoz is és az a következő intézkedéseket tartalmazza:

A nemzetvédelmi minisztérium rendeletet adott ki a tanulmányi felmentések kérvényezésével kapcsolatban. Eszerint az 1918-ban született és az 1940-es korosztályhoz tartozó ifjak, akik az országban, vagy külföldön tovább akarják folytatni tanulmányaikat és elnyerték az önkéntes minősítést, kérvényt kötelesek intézni az illetékes hadkiegészítőhöz, (személyesen, vagy ajánlott levélben), feltüntetve a nevet, az állandó lakhelyet, a születés időpontját és helyét, a hadkiegészítő, ahová tartoznak, az iskolát, ahol tanulmányaikat folytatják, az iskolai évet, melyre beiratkozásuk szól és az 1939—40. évre előzetesen befizetett katonai illetékek kiegyenlítését bizonyító nyugta számát, egyben csatolniuk kell magát a nyugtat is. A kérvény benyújtásának a határideje 1939. augusztus 15. Azokat az ifjakat, akik nem tesznek eleget e kötelezettségüknek, november elsején behívják katonai szolgálatra. Az 1939-es és régebbi korosztályokhoz tartozó ifjak, akik 1938. augusztus 15-én tanulmányi haladékot kértek az 1938—39. iskolai évre, július 31-ig a következő bizonylatokat kötelesek benyújtani az illetékes hadkiegészítőhöz: egységes bizonyítványt arról, hogy az 1938—39. iskolai évben be voltak iratkozva és rendszeres látogatniák az előadásokat, csatolni kell továbbá egy-egy Md. A. és B. mintájú nyilatkozatot, továbbá az 1938—39. évre szóló katonai illetékek befizetéséről szóló nyugtat.

Az 1938—39. évi katonai illetékekre vonatkozóan a pénzügyminisztérium 135.761—1939. június 28. jelzésű körlevelében, amelyet a pénzügyigazgatósághoz intézett, közli, hogy annak az ifjunak, aki a hadkiegészítő által kibocsátott bizonylatot mutat fel felmentéséről, az 1938. november 1—1939. november 1. évi tanév tanulmányi szabadsága címén a következőket kell fizetnie: a) régi katonai illeték 1938. november 1-től 1939. április 1-ig, vagyis a régi törvény szerinti évi illeték fele, b) ezenkívül 1939. április 1-től 1939. október 1-ig a következő katonai illeték fizetendő: a fix illeték fele, 400 lei és az évi supra-taxa fele 100 plusz ezer lei.

Amennyiben további felmentést kérnek, az erről szóló és az illetékes hadkiegészítőhöz intézett kérvényüket augusztus 15-ig kell benyújtani. Be kell továbbá nyújtani az 1939—1940. évre előzetesen lefizetett katonai illetékekről szóló nyugtat is. A nyugta becsatolása augusztus 15. és november 1. között történik. Akik az előírásnak nem tesznek eleget, elvesztik a felmentéshez való jogukat és november 1-én be kell vonulniuk. A kérvények és az okmányok személyes benyújtása esetén kérni kell az íratási számot, amennyiben postán küldenek, úgy meg kell őrizni az ajánlott levél vevényét. Ezenkívül mindkét csoporthoz tartozó ifjaknak külön kérniük kell az illetékes hadkiegészítőtől, hogy felmentési bizonyítványt állítson ki számukra az 1939—1940. évre. A kérvényhez fényképek csatolandók.

Corso, nyitott tető. Ma: 3, 5, 7.15, 9.30 órákor.
Kettős premiumsor:
I. Az ördögl igazság Irene Dunne és Carl Grant szellemes, mulatságos vígjáték
II. „A fekete vér” Főszerepben: JACK HOLT Izzalmas film a rejtelmes Kinából
Híradó. Méréselt helyarákkal.

Törvényen kívül állónak nyilvánította a legfőbb szovjet törvényszék

Raszkojnikov volt bulgáriai szovjet nagykövetet

Moszkva. A „Tass” szovjet hivatalos távirati ügynökség jelentése szerint július 17-én a legfőbb szovjet törvényszék Raszkojnikov volt bulgáriai szovjet nagykövet ügyével foglalkozott. A törvényszék megállapította, hogy a követ elhagyta állomáshelyét, átment az orosz nép ellenségeinek táborába és vonakodott visszatérni Szovjetországba. Mindezekért Raszkojnikovot törvényen kívül állónak jelentették ki.

MEGHALT ZEILEIS,

az elektró-terápia „csodadoktora“

Bécs. Ma reggel érkezett meg Gallspachból a hír, hogy Valentin Zeileis, a villamos gyógy-mód sokat támadott, majd később részben rehabilitált apostola — meghalt.

A rusztikus, nagyszakállu, örökké derűs Zeileis bácsi, aki elektroterápiájával valóságos forradalmat idézett elő s akinek intézete révén a kis és addig ismeretlen osztrák faluból

a legnagyobb forgalmu gyógyhely lett.

— nem foglalkozhatik többé reggeltől estig a betegek ezreivel, nem magyarázhatja tovább elméletét a nála jelentkező külföldi orvosoknak, nem intézkedhetik gallspachi intézetében, ahogyan ezt közel két évtizeden keresztül csinálta fanatikus lelkesedéssel és hallatlan munkabírással.

Eredetileg mechanikus volt. A háborúig soha orvostudománnyal nem foglalkozott s az egyszerű iparosban csak a rengeteg gyógyíthatatlan háborús sebesült keltette fel az érdeklődést az elektróterápia iránt. A rövidhullám hivatalos ismerete előtt kutatni kezdett, hogyan lehetne meggyógyítani a rengeteg idegsokkos, bēna, zsábás katonát, akik 1919 táján előzönlötték Ausztriát. Zeileis laboratóriumnak akkor még nem nevezetű gallspachi lakásában próbálkozott először a háborús sérültek gyógyításával.

Az első kísérletek váratlan sikert hoztak. Szívós idegsokkosok, bēnák gyógyultak meg Valentin Zeileis gépeitől

s alig egy-két esztendővel a háború után az egész Monarchiában elterjedt már a „csodadoktor“ híre.

Atámadások pergőtüze a „csodadoktor“ ellen

Mikor azután Zeileis lakása már szűknek bizonyult a mindenfelől odáözönlő betegek befogadására és felépült az első Zeileis-intézet Gallspachban.

megindult az orvosok pergőtűszerű támadása a „kuruzslónak“ bélyegzett szakállas apostol ellen.

Nap-nap után a cikkek százai jelentek meg a világ legkülönbözőbb nyelvű lapjaiban Zeileis ellen, aki az orvosok egy csoportja szerint minden tudományos képzettség nélkül, sarlatán módra gyógyítja villannyal betegeit és azt hirdeti, hogy tulajdonképpen

nem is a betegség kezelése, hanem az egész emberi szervezet gyógyítása a fontos.

Zeileis fölényesen türe a támadásokat, mert egyrészt már nehéz is volt ellene az akkor érvényben lévő kuruzslótörvényt alkalmazni, másrészt Fritz fia közben diplomás orvos lett s most már ő fedezte hivatalosan anyját, másrészt meg magának az osztrák államnak is érdeke volt, hogy Gallspach fennmaradjon, mint idegenforgalmi központ.

— Kibirok minden támadást — ismételte Zeileis egyre növekvő intézetének alkalmazottjai előtt — én csak a betegeknek tartozom felelősséggel!

A betegek száma és az eredmény is viszont Zeileist igazolta. Tíz év alatt körülbelül nyolcszor kellett nagyobbítani a gallspachi intézetet, míg 1930-ban felépült Európa legnagyobb fizikális szanatóriuma, ahol Zeileis népszerűségének tetőpontján.

két-háromezer beteget kezeltek naponta.

Persze ebben az időben az öreg Zeileisnek már csak az irányító szerep jutott s a kezelést, éppen a hivatalos támadások miatt, diplomás orvosok végezték, élükön Fritz Zeileisszel. De a világ minden tájáról özönlő betegek nagy része azért tovább is ragaszkodott ahhoz, hogy először mindig Zeileishez kerüljön. Ennek egyrészt az volt a magyarázata, hogy Zeileis a szegény betegeket kivétel nélkül ingyen kezelte, másrészt kedélyes, vicces modorával a legkétségbeesettebb embereket is megnyugtatta, vagy hitet öntött beléjük.

Protékciót nem ismert. Királyok, maharadszák, előkelő társadalmi állású emberek, amerikai milliomosok zarándokoltak hozzá s ha valaki soronkívül akart elé bekerülni kiüzente, hogy „a ruha kinnmarad, elém csak a meztelen ember kerülhet.“

Gallspachi konjunktura

Természetszerűleg ezzel párhuzamosan a kis osztrák falu is fantasztikus fejlődésnek indult. A konjunktura éveiben

a szállodák és panziók légtömbje épült Gallspachban, egészen addig, amíg végül bekövetkezett az előrelátható — krach.

A túlméretezett hatalmas szállodák és panziók nem tudtak megtelni egész évben és nem egy vállalkozó hagyta ott a fogát a kis osztrák faluban, amely pedig az 1932—34-es években nagyobb idegenforgalmat bonyolított le, mint Gastein.

Ehhez azonban magának Zeileisnek semmi köze sem volt. Ő csak saját intézetét igyekezett mindjobban kifejleszteni. A legmodernebb elektromos gépek fogadták a betegeket és volt idő, amikor a tökéletesen felszerelt gallspachi szanatóriumban

százával álltak egymás mögött azok a hindu, japán, ausztráliai, amerikai és európai bete-

gek, akik — helvhez sem jutottak magában az intézetben.

A „csodadoktorokat“ övező fanatikus hit természetesen elgyengült az idők folyamán. De ugyanakkor a hivatalos orvostudomány is engedett Zeileisszel szembeni merev álláspontjából és a rövidhullám-terápia igazolta Zeileis sokat támadott elméletét.

Komoly, nagyhirű orvosprofesszorok voltak kénytelenek revideálni álláspontjukat, ha nem is Zeileisszel szemben, de az elektróterápiával szemben s ha a teljes rehabilitáció nem is jutott részvételül a gallspachi „szakállas apostolnak“, a támadások megszűntek.

Csendben, de töretlen ambícióval dolgozott tovább az öreg Zeileis, orvosfiával és orvosmunkársaival az intézetben a legutóbbi hetekig is, míg most túl a hetvenedik esztendőn, váratlanul leterítette őt is a halál, amely ellen pedig az elektromos gépek százait konstruálta egy érdekes és viharos életen keresztül.

Mihail Serban földművelésügyi alminiszter előadása az aradi Kulturpalotában

Péntek reggel tartotta meg előadását Serban Mihail földművelésügyi alminiszter az aradi közművelődési palotában, amelynek bejáratánál Stinghe Dimitrie ezredes, prefektus, Vlad Alexandru tábornok, polgármester, Bejan Romulus dr. polgármester-helyettes, valamint számos más vezető egyéniség fogadta az előkelő vendéget. Az előadást a fanitók továbbképző tanfolyamának keretén belül rendezték meg, de a tanfolyam résztvevőin kívül is számosan foglaltak helyet a közművelődési palota nagytermének padsorjaiban.

A földművelésügyi alminiszter kegyeletes megemlékezéssel kezdte előadását: az erdélyi románság nagyjairól beszélt és elmondotta, hogy amikor az előadói emelvényre lép ebben a terebben, magaelőtt látja Pop C. Stefan avatalt, mert az elhunyt politikus temetése alkalmával járt utoljára itt. Ezután következett a tulajdonképpeni előadás, amelynek címe a szociális gazdálkodás. Beszédében rámutatott arra, hogy előadásának tárgya az a tudomány, amely szerint a földművelés nem végső cél, hanem csupán eszköz az anyagi és közművelődési fejlődés szolgálatában. Kitért a falu és város kapcsolataira, ezeknek a kapcsolatoknak kiegyensúlyozására, beszélt a földmives-nevelés nagy kérdéseiről és az iskola szerepéről. Kifejtette, hogy a földművelés nemcsak az egyén, hanem az egész földmives-család munkáját igényli, majd azt fejtette, hogy a jelenlegi világválság tudományosan mezőgazdasági vál-

ság. Kitért a külföldi kísérletekre a földművelés és szerszerítése tekintetében és párhuzamot vont a mezőgazdaság és az ipari termelés között. Ismertette a mezőgazdasági hitel fontosságát és hangsúlyozta, milyen nagy erőeszközöket fejtenek ki a nyugati országok a falusi élet megerősítésére, mert hiszen a fajú jelleg gyökere a faluban található. A faluból kerülnek ki a legjobb katonák is. A beszéd további részén bebizonyította, hogy milyen hallatlanul nagy értékek vesznek el a parlagon heverő, kihasználatlan munka miatt és felsorolta azokat a követelményeket, amelyeknek jegyében a jobb jövő keresendő: 1. egészségesebb népszélek, 2. gyakorlatiasabb szellemben való nevelés, 3. tevékeny és öntudatos polgári réteg megerősítése, 4. a mezőgazdaságnak hivatása magaslatán kell állania, 5. a szövetkezeti eszme fejlesztése.

Végül a nő nagy szerepéről emlékezett meg a földművelésügyi alminiszter és méltatta azt a magas hivatást, amely legjobban talán a földmives-családban domborodik ki és amelynek letéteményese a nő.

A tevékeny fogadott előadás után, amint annak előtte is Bartolomeu Popescu, a tanító-továbbképző tanfolyam igazgatója üdvözölte Serban Mihail földművelésügyi alminisztert; aki az előadás után a pályaudvari vendéglőhöz hajtatott, itt fogyasztotta el ebédjét, majd tovább utazt Nagyváradra.

Marinescu tábornok látogatása nyomán:

Megszüntetik az aradi gyermekmenhelyt és a központi kórház ideggyógyászati osztályát

A menhelyt Temesvárra, az ideggyógyászatot Lugosra helyezik — Atköltöztetik a szülészeti klinikát a gyermekmenhely épületébe

Beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy Marinescu Nicolae dr. tábornok, egészségügyi miniszter Aradon járt, ahol meglátogatott több aradi egészségügyi intézményt. Most vált csak ismeretessé, hogy aradi látogatása alkalmával az egészségügyi miniszter a törvényre való hivatkozással elrendelte, hogy

az aradi gyermekmenhelyt megszüntetni, illetve beolvasztják a temesvári gyermekmenhelybe.

Ezt a törvény rendeli el, amely előírja a hasonló jellegű intézmények össznontosítását. A miniszter elrendelte azt is, hogy

abba az épületbe, ahol a gyermekmenhely áll a szülészeti klinikát kell elhelyezni.

Intézkedése értelmében az aradi kórház ideggyógyászati osztálya is megszünteti működését és a lugosi kórházba lesz elhelyezve.

Marinescu Nicolae dr. egészségügyi miniszter ezután dr. Buteanu egészségügyi vezérfelügyelő kíséretében átutazott Temesvárra, ahol meglátogatta az állami kórházat. A miniszter

legteliesebb elismeréssel nyilatkozott a látottakról, majd a gyermekmenhelyt látogatta meg.

Innen a miniszter a szülészeti klinikára látogatott el és elrendelte, hogy a szülészeti klinikát haladéktalanul helyezték el az új épületben, amely tudvalevőleg a volt Munkásotthon és az erre a célra lett átalakítva. Innen az egészségügyi szemle során meglátogatta a járványkórházat, majd dr. Buteanu Nicolae vezérfelügyelő társaságában Lippafüredre utazott. A miniszter Lippafüredről a fővárosba utazott.

FORUM filmszínház. Telefon: 20—10.
Ma: 3, 5, 7.15 és 9.30 órakor. Hétfő és hűvös napon

Kettős műsor:

A kétlelkű ember
(Mathias Pascal)
Pirandello regénye
Isa Miranda és Pierre Blanchard-ral

Halló Hawaii

Zenés, énekes vigjáték a kis **Bobby**
Breen énekszámával

Mérsékelt helyárrakkal.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bal. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre ... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre ... 420 „ || Egy hónapra 70 „

Rossz téria áldozata

B. E. marosvásárhelyi tisztviselő irodájában szombaton megszólalt a telefon és valaki tudomására hozta, hogy az állami osztályosorsójáték legutóbbi húzásán megnyerte a milliós nyereményt. A hivatalnok társai a szerencsés embert nyomban megrögzíték és a nyertes örömeiben igéretet tett, hogy a rendkívül eseményt hatalmas mulatsággal ünneplik meg. A nyertesnek azonban nem volt elegendő pénze így a mulatság céljaira kölcsön vett kollégáitól s elvett néhány ezer lejt az irodában levő hivatalos pénzből is. A társaság kirámult Szovátára, utközben azonban már Nyárad-szereadában alaposan fenekére néztek a pohárnak és a pénzárccának. A mulatozást Szovátán folytatták, végül a nyertesnek olyan nagy lett a kedve örömeiben, hogy haza sem akart jönni Marosvásárhelyre, úgyhogy alig tudták visszahozni tisztviselőtársai Mikor a szerencsés ember kialudta az ut és a mulatság táradalmait, elment a sorsjegyirodába, hogy nyereményének kiizetése felől érdeklődjék. Ez nemcsak azért volt fontos számára, mert barátainak tartozott, hanem mert az iroda pénzéből is nagyobb összeget költött el. A sorsjegyirodában azonban tudomására hozták, hogy valószínűleg beugratásnak esett áldozatul, mert sorsjegye egyetlen bankt sem nyert a húzáson. A nyeremény hírére előidézett helyzet és az azt követő csalódás következtében a beugratott hivatalnokot megütötte a guta, úgyhogy baloldala egészen megbénult. Gyógykezelés végett beszállították az állami kórházba. Lehetséges az is, hogy — ráadásul — sikkasztás címén is bünvádi feljelentést tesznek ellene.

— **IDŐJÓSLAT.** Bucurestiből jelentik: A bucurest-i időjárásutató intézet időjósolata július 22-re: Változó légnyomás, az éjszaka nagyobbára derült. Az északi vidékeken gyenge szél. A hőmérséklet változatlán.

— **A román-angol megállapodás ratifikálása.** Bucurestiből jelentik: A kormány ratifikálta a július 12-én Angliával kötött megállapodást. Tilea Viorel londoni követ felhatalmazást kapott a megállapodás aláírására.

— **Tyrity szerb püspök Temesvárott.** Tyrity Irinei dr., a temesvári görög keleti szerb püspökség adminisztrátora, a napokban Ujvidékről Temesvárra érkezett és több szentszéki ülésen vett részt. Ezen alkalommal két szerb nébános állás is betöltésre került. Kisbetskerekre Paskulovics Voin Kécsára pedig Stojanovics Mihailó került plébánosnak. Tyrity püspök ezenkívül résztvett a temesvári szerb székesegyházban azon a rekviemen, amelyet Kovincics Uros elhalt aradi esperes lelkiúdvéért tartottak.

— **Francia-román cserkész-csere-akció.** Párisból jelentik: Csütörtök este cserkészekből és cserkészlányokból álló küldöttség indult el Bucurestibe. Augusztus hónapban pedig 80 román strájer utazik Franciaországba, ahol a francia kormány vendégei lesznek.

— **A CFR új deviza-árfolyama.** Bucurestiből jelentik: Augusztus elsején hatállyal az államvasutal a következő beváltási árfolyamokat léptette életbe: német-alföldi forint 80.13, drachma 1.70, dinár 3.20, német márká 43.57, belgas 26.61, belga frank 5.12, pengő 28.35, dán korona 31.58, egyiptomi font 724, török font 120.27, angol font 739, pezeta 20.29, olasz líra 7.33, dollár 130.73, francia frank 4.04, szlovák korona 5.001, leva 1.76, palesztinai font 77.11, zloty 28.40, orosz rubel 20.63, svájci frank 33.98.

— **A magyarországi zsidókézhben levő lapengedélyek összeírása.** Budapestről jelentik: A „8 Órai Újság” értesülése szerint a zsidótörvény végrehajtás utasítása alapján az egész ország területén is összeírják az ipari engedélyeket, azonban szó sincs arról, hogy bármilyen ipari jogot elveszítnek, vagy revizió alá venni azokat mint az a Felvidéken történt. Az összeírás célja csupán az, hogy a zsidói arányszámát megállapítsák.

— **Az első rádió-csendkühágási ügy Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Stelian Vlad, Bucuresti, Venerel-uccai lakost letartóztatták és a rögtönítélő bíróság elé állították, ahol azonnal öt napra és 500 lei pénzbüntetésre ítélték, mert délután fél 3 órakor bekapcsolta rádióját és ezzel megzavarta szomszédjai nyugalalmát, majd amikor ezek tiltakoztak, kijelentette, hogy saját házában azt tesz, amit akar.

— **MEGÉRKEZETT ARADRA A BUZAÉRTÉKESÍTÉSI BIZOTTSÁGOK MEGSZERVEZÉSÉRŐL SZÓLÓ MINISZTERI RENDELET.** Amint az Aradi Közlöny megírta, július 17-ével étehelépett az új buzaértékesítési törvény. Ennek végrehajtása, első sorban a buzakereskedelem ellenőrzését célozza, aminek legfontosabb szervei a megyei buzaértékesítési bizottságok. Most érkezett meg Bucurestiből a miniszterium részletes utasítás, az aradi buzaértékesítő bizottság megszervezésére vonatkozóan az aradmegyei prefektúrához. Az intézkedések átannulmányozására és az előkészületek megtétele folyamatban van és valószínűleg a gyakorlati végrehajtásra a jövő héten kerül sor. A buzaértékesítő bizottság glözke, mint az országban mindenütt. Aradmegyében is a megyei prefektus tesz.

— **Hatalmas tűzvész pusztított Ankarában.** Ankarából jelentik: Csütörtökre virradó éjtel Ankarában, a török fővárosban óriási tűz pusztított. A tűzvész husz áruházat, tíz nagy bérházat és rengeteg árut hamvasztott el.

DIANA

Iemosás a testet rugalmassá teszi.

— **Uj angol léghárító-szerkezet.** Londonból jelentik: A lapok jelentége szerint több angol tudós igen finom léghárító-szerkezetet talált fel. A szerkezet segítségével a motorok zugása után meg lehet állapítani a repülőgépek helyzetét. A szerkezet önműködőleg a közeledő ellenséges repülőgépekre irányítja a fényszórók sugarait, ami sokkal hatásosabbá teszi és meggyorsítja a léghárító útegek működését.

A gorillakölyök

intelligencia-vizsgálja

Három híres angol tudós, Julian Huxley professzor a londoni állatkert titkára, I. M. Fisher, az állatkert gondnoka és S. Zuckerman, az oxfordi egyetem anatómiai professzora megvizsgálja a londoni állatkert kölyök-gorillájának, Meng-nek az intelligenciáját. A tudósok figyelme azért irányult Meng-re, mert a rendkívül értelmes kis gorilla nemrég az ujjával kirajzolta a falon saját árnyékának körvonalát. Eddig azt tapasztalták, hogy a legokosabb majmok is csak három dimenziós tárgyak iránt érdeklődnek s képek, árnyak egyáltalán nem keltik fel a figyelmüket. Meng azonban rendkívül érdeklődésről és intelligenciáról tett bizonyosságot Most már egyszerű figurák árnyképeit fogják egy falra vetíteni és megfigyelik, hogyan viselkedik ezekkel szemben Meng.

— **Kisklott a Budapest-Prága között közlekedő gyorsvonat.** Érsekújvárról jelentik: Egy Érsekújvárról érkező szűkszávu jelentés szerint, súlyosabb kimenetelű vasúti baleset történt a város állomásának közelében. A Budapest-Prága között közlekedő gyorsvonat a váltókkal ellátott pályatesten nekiszaladt egy tolató vonatszerelvénynek. Eddigi jelentés szerint a vonatösszeütközés nem követelt emberáldozatot. Néhányan a gyorsvonat utasai közül azonban könnyebben megsebesültek, közöttük Trócsányi Géza országgyűlési képviselő is zúzódásokat szenvedett arcán és kezén.

— **Dr. L. KERÉKES RÓZSI BELGYÓGYÁSZ-SPECIALISTA** hazaérkezett. Rendel délelőtt 9—11-ig és délután 3—6-ig Str. Mocioni No. 34.

— **Elrabolták Palesztinában egy amerikai milliómos fiát.** Jeruzsálemből jelentik: Jeruzsálem és Betlehem között az országuton arab banditák elraboltak egy Goldnernevi amerikai milliómost, fiával együtt. Az apát később szabadon engedték, a fiúért ezer font váltásdíjat követelnek.

Unalmas

— Érdekes volt a mérkőzés?

— Ugyan kérem, már rég nem láttam ilyen unalmas dolgot! Se lábtörés, se pofon: sőt még a bíró is én börrrel menekült...!

— **Diszvacsorát rendeztek Berlinben a „Kraft durch Freude“-mozgalom nagygyűlésén** résztvevő román újságírók tiszteletére. Berlinből jelentik: A román újságíró-csoport, amely a német „Kraft durch Freude“-szervezete ötödik hamburgi nagygyűlésén vesz részt, kedden repülőgépen megérkezett a tempelhoff repülőterre. A román vendégeket a német külügyminiszterium sajtószolgálatára részéről Schweerben meghatalmazott miniszter és más előkelőségek üdvözölték. Az újságírók a Kaiserhof-szállodában laknak. Este nyolc órakor a szervezet székházában diszvacsorát rendeztek tiszteletükre Kiel nemet főszerkesztő Ley dr. nevében üdvözölte a román vendégeket és kiemelte a bucurest-i „Munka és Jókedv“-kiállítás és a hamburgi értekezlet közötti rokonságot, Poharat Öfelsége II. Carol királyra írtette. Teodor Solacolu, a Rador távirati ügynökség igazgatója válaszolt a pohárköszöntőre. Megköszönte a meleg fogadtatást s poharat a vezér egészségére s a „Kraft durch Freude“-mozgalom haladására írtette. Szerdán a román újságírók megtekintették Berlin nevezetességét s a város különböző szociális intézményeit. Csütörtökön tovább folytatták utjukat Hamburg felé.

— **ÖTVENSZÁZALEKOS VASUTI KEDVEZMÉNYEI LEHET A GYILKOS-TÓHOZ UTAZNI.** Bucurestiből jelentik: A vasúti vezérigazgatóság ötvenszázalekos kedvezményt adott a gyilkostóó üdülőhely látogatói részére. A Gyilkostóóhoz utazóknak Gyergyószentmiklósig kell legyeiket megváltaniuk.

— **Gyilkost a 65 éves föltékeny férj.** Bucurestiből jelentik: Trailovici Anton 65 éves albán nemzetiségű egyén állandó perlekedésben élt feleségével. Feltékenységi jeleneteket rendezett és folytonosan azzal gyantsította feleségét hogy megcsalja Tegnap ismét hangos jelenet keletkezett a házaspár között, amelynek során az idős albán férfi kést rántott elő és agyonszúrta feleségét A rendőrségen azzal védekezett, hogy verboszuat állt, mert hazájában az a szokás, hogy aki megsérti a családi élet szentségét, annak halálal kell lakolnia.

— **disznótoros vacsora,**
zene és tánc.
Szombaton és vasárnap reggelig nyitva.
Pakó Géza str. Mărăsesti 9.

— **Kétmillió lopás a párisi földalattin.** Párisból jelentik: A párisi földalattin kétféle frankos lopás történt. Egy nagybank pénztárosa, aki csomagban börtön vitt magával, hirtelen rosszul lett. A pénztárost kórházba vitték. Amikor magához tért, rémülten vette észre, hogy a pénzt tartalmazó csomagja eltűnt.

— **ISMÉT HALÁLOS ÁLDOZATA VAN A SZABAD MAROSBAN VALÓ FÜRDÉSNEK.** A szabadban való fürdőzés miább áldozatot szedett péntek délután. A Hájós-csónakház közelében egy eddig ismeretlen 15—16 év körüli fiú, aki a szabad Marosban keresett hűsülést a fűkaszító hőség elől, a kora esti órákban árvasébe került és mielőtt a segítségére uszók elérhették volna, a szerencsétlen gyermeket elnyelték a hullámok. Ez a fulladási eset is annak szükségességét bizonyítja, hogy az illetékes hatóságoknak szigorúbban kell felügyelniük annak megzátlása érdekében hogy ne történhessenek fürdőzés a szeszélyes folyásu szabad Marosban, amely évezben már eddig is sok áldozatot követelt.

— **Dr. Windholz Béla szülész nőorvos hazaérkezett,** ismét rendel a „Therapia“ szanatóriumban.

— **Uj állomásfőnökök a budapesti pályaudvarokon.** Budapestről jelentik: Teljes szolgálati ideje betöltése után nyugalmába vonult a legnagyobb és legforgalmasabb budapesti állomás, a Keleti-pályaudvar főnöke, Homonnay Dezső főfelügyelő. Homonnay hosszú évek óta állt a Keleti-pályaudvar élén, ahol igen kényes nemzetközi jelentőségű feladatokat a legnagyobb sikerrel látta el. Homonnay utódává a Keleti-pályaudvar állomásfőnökévé a MÁV igazgatósága dr. Székely Ferenc MÁV főtanácsost, a Nyugati-pályaudvar eddigi érdemes főnökét nevezte ki. A Nyugati-pályaudvar új főnöke Bekényi Rezső MÁV felügyelő, az eddigi érsekújvári állomásfőnök lett. Helyébe érsekújvári főnökké Bodonyi Géza főintézőt nevezték ki Ceglédről. Uj állomásfőnököt kapott a budapesti Déli-pályaudvar is és pedig Gál Kálmán felügyelő személyében, aki eddig a Keleti-pályaudvar helyettes főnöke volt. Helyébe, a Keleti-pályaudvar helyettes főnökévé Elekcs András főintézőt nevezték ki.

— **FELGYUJTOTTA BUZAJAT ÉS KÖRÜLTANCOLTA EGY ÖRÜLT AGGASTYAN.** Temesvár. Bolz Ferenc 78 éves földműves a temesvári Monostor községben örökségi rohamában felgyújtott több buzaakévet és körültancolta a tüzet. Az összes buzaakévet a tűz martalékvá lettek, a kár többszáz ezer lei. Néhány óra múlva az öreg magához tért és kertje mélyén felakasztotta magát.

— **Lippai fiatalember megrendítő öngyilkossága.** Szamosújvárról jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt a nagyiklodi vasúti állomáson. A személyvonat indulása pillanatában a vasúti állomáson várakozó utasok sorából kiugrott egy fiatalember és mielőtt még bárki megakadályozhatta volna, a már erős mozgásban levő mozdony elé vetette magát. A mozdony kezelei keresztül gázoltak a szerencsétlen ember testén, aki hatalmas vértócsában élettelenül maradt a sínek között. Bucshelében azt írja az öngyilkos fiatalember, aki egyébként Grenald Máté 24 éves és lippai származásu, hogy megunt az életét s kéri szüleit, hogy bocsássanak meg neki, amiért tettével fájdalmat okozott nekik. Az öngyilkosság ügyében a hatóságok folytatják a vizsgálatot.

Szabadlábra helyezték Korfanty volt lengyel miniszterelnököt, a demokrata kereszténypárt vezérét

Varsó. Korfanty Albertet, a demokrata keresztény párt egyik vezetőjét tegnap engedték ki a fogházból. Korfanty volt az, aki még a népköztés előtt Posenben felkelést szított, hogy Posent ily módon szerezzék meg Lengyelországnak. A békekötés után népszavazással biztos lett, majd újból a felkelők élére állott. 1922-ben miniszterelnökké, később pedig a felszüléziai államj intézmények kormánybiztosává nevezték ki. Korfanty azonban nyughatatlan természetű volt és ezért sok esetben összeütközésbe került a kormányai és Pilsudskivai, ami miatt száműzték. Korfanty Csehországba menekült, amelynek felosztása után visszatért Lengyelországba, ahol fogságba vetették, de most megkegyelmeztek neki. Korfanty megkegyelmezése éppenugy, mint Vitos, a lengyel parasztpárt elnökének visszatérése és megkegyelmezése a lengyel egység megvalósulásának egyik érdekese ténye.

ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 11.74 háromnyolcad, London 20.75 háromnegyed, New-york 443 háromnyolcad, Brüsszel 75.32 fél, Milano 23.32 fél, Amsterdam 237, Berlin 177.85, Szófia 540, Prága 15.15, Varsó 83.50, Belgrád 10, Bucu-resti 325.

Mussoliné ünnepli Szicília lakosságát. Rómából jelentik: A Sziciliából érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a lakosság a legnagyobb lelkesedéssel ünnepli a Duce-t abból az alkalomból, hogy elrendelte a szicíliai nagybirtokok felosztását és modern faluk felépítését.

Fontos minisztertanács Madridban. Madridból jelentik: A minisztertanács szombaton fontos tanácskozásra gyűlt össze. Ezalkalommal vezető helyekre történek kinevezések.

Anglia támogatja a menekültek letelepedését. Londonból jelentik: Sir Samuel Hoare angol külügyminiszter az eviani konferencia menekültügyi bizottságának kijelentette, hogy Anglia hajlandó felajánlani a menekülteknek a világbirodalom területén való letelepedését, amennyiben más államok is hasonló álláspontra helyezkednek. Ebben az esetben Anglia még arra is hajlandó, hogy az emigráció letelepedését pénzügyileg is támogatja.

Küldje gyermekét Casojara nyaralni

Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt
Sándor Iván és Társa iroda
Autobusz indul vasárnap reggel 6 órakor Casojara.

Megkezdődött a Berkovitz-bankház követeléseinek igazolása. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék pénteken reggel tovább folytatta a csődbe ment Berkovitz Bank követeléseinek igazolását. A hatóságok kimerítették az igazolást és keddig haladékat adtak, amikor a vitás követelések igazolását is megkezdik.

Sportrepülőgép kényszerleszállása. Mărăsestől jelentik: Zabsky mérnök, aki motornélküli repülőgépen a Lwow-Bucuresti légvonalat akarta átrepülni. Mărăsesti közelében kényszerleszállást hajtott végre a kedvezőtlen légköri viszonyok miatt. A gép megsérült.

Három repülőgépszerencsétlenség Angliában. Londonból jelentik: Tilmansstone közelében két angol repülőgép összeütközött a levegőben és lezuhant. Három pilóta meghalt. Londoni jelentések még két repülőgépszerencsétlenségről számolnak be: Leconfield közelében egy katonai gép lezuhant és kigyulladt. Három pilóta holtteste elégett. Egy másik repülőgép Bridington mellett zuhant le.

Bucurestiben vendégszerepel az Ujpest és a Ferencváros

Metékes román sportkörök tárgyalásokat folytatnak a budapesti Ferencváros és Ujpest csapataival romániai mérkőzések leköltésére. A tervek szerint a két magyar labdarúgócsapat Bucurestiben mérkőzik román csapatokkal.

Betörők az aradi Zs. N. Sz. Irodájában. Tegnap a déli órákban ismeretlen tettesek betörték a Zsidó Nemzeti Szövetség aradi csoportjának Golds-uca 8. szám alatti irodájába. A betörők nyolcezer lei készpénzt vittek magukkal. — Ugyancsak betörők jártak Komori Józsefné, Radnei-uti lakásában, ahonnan különböző ruha- és ágyneműket loptak el. A tettesek kézrekerítésére megindult a vizsgálat.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

HAJÓS gyógyszerár, Bulev. Regina Maria 8.
Tel.: 14-90.)

KAIN gyógyszerár, Calea Banafului 1.
Tel.: 17-67.)

NIEDERMAYER gyógyszerár, Sár. Gólya.

Villásreggeli a Romániában tartózkodó francia iparosok és kereskedők tiszteletére. Bucurestiből jelentik: Leseanu, a bucuresti-i kereskedelmi és ipari iskola román-francia egyetemi egyesületének elnöke villásreggelit adott a Romániában tartózkodó francia vállalkozók tiszteletére. A társaság célja a francia-román diáksere lebonnyolítása. A villásreggeli végén Leseanu sajnálkozását fejezte ki, hogy a román diákságnak Franciaország felé való érdeklődése és utazása nem váltotta ki ugyanazt a kölcsönösséget a francia diákságból. A villásreggeli felszólítás hangzott el a francia vállalkozókhöz, hogy a jövőben üzemeiket és vállalataikat nagyobb mértékben nyissák meg a román barátok és szövetségeseik előtt.

MEGMENTETÉK A BELGIUMI BÁNYÁBAN REKEDT 1200 BÁNYÁSZT. Brüsszelből jelentik: Beszámoltunk arról, hogy 1200 bányász a villanyhálózat megrongálódása miatt az egyik limburgi bányában rekedt. A legújabb jelentések szerint a mentőosztagok az éi folyamán ut kábelt fektettek le s a hajnali órákban már működésbe is helyezték. Ilyen körülmények között sikerült a bányában rekedt embereket hiány nélkül kimenteni szorongatott helyzetükből.

Olasz vízpoló válogatott—Délnyugatmagyarország vízpoló válogatott 9:1. Pécsről jelentik: Az olasz válogatott vízpoló csapat Délnyugatmagyarország válogatott vízpoló csapatával mérkőzött és 9:1 arányú győzelmet aratott.

Szerelmi dráma egy doljmezeyi faluban Craiovából jelentik: A doljmezeyi Carna községben szerelmi dráma történt: Ilie Navarta 20 éves legény feleségül kérte Maria Călugăru 18 éves leányt, akit a szülei szegénysége miatt nem akartak hozzá adni. A fiatal legény revolvert szerzett, elment a szerelmese házához és kihívta. Amidőn a leány megjelent a kapu előtt, a legény kétszer rálőtt. Ezután homlokának fordította a fegyver csövét és öngyilkosságot követelt el. A leányt haldokolva szállították kórházba.

Különös gyűjtemények

A gyűjtőszendevély néha egészen furcsa tárgyakat választ. Egy amerikai gyűjtő például kézbillincseket gyűjt mégpedig csupán olyanokat, melyek már gyilkosok csukóját szorították. Vagy száz darabból áll már a gyűjtemény. Egy angol gyűjtő szép pókhálókat gyűjt. Uveglemezek között tartja őket.

Ócskavasgyűjtés a német birodalomban. Berlinből jelentik: Julius és szeptember hónapban az egész német birodalom területén ismét megkezdődik az ócskavas gyűjtése.

Az aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesülete értesíti tagjait, hogy legközelebbi nyugdíjfelvételkor mindenki vigye magával tagsági könyvét, melylyel igazolni fogja, hogy a hadseregfelszerelési alaphoz már hozzájárult. Măcelaru elnök.

Veszettkutyá garázdálkodása Brăilában. Brăilából jelentik: A város „Édes-tó” negyedében egy veszettkutyá 21 személyt mart meg, akiket a galati Pasteur-intézetbe szállítottak.

Társasági és közgazdasági intimítások. érdekes cikkek és rengeteg kép-csoportfelvételek az aradi tanárkongresszusról, a nemzeti gárdák esküteléről, a Munka és Jókodv fővárosi kirándulásáról, az öngyilkos Karácsonyi Etelka és a tragikusvégű Solymosán Magda arcképe Kócsy Jenő pompás riportlapja, a „TÁRSASÁG” (Ez Arad!) most megjelent szenzációs számában. A címlapon Stiaszny Licy arcképe. Ára 20 lei.

Tökéletes előadásban kerül színre Lehár Ferenc nagyoperettje, a „Luxemburg grófia”

Vasárnap este a „Csókos asszony”, hétfőn a „Francia szobalány” szerepel a műsoron

Lehár Ferenc csodaszép, immár örökbecsű melodiái csendülnek fel szombaton este a kertszínházban. A nagy zeneszerző egyik legszebb műve, a „Luxemburg grófia” kerül színre elsőrangú előadásban, úgy hogy a közönség hosszú idők után ismét élvezettel hallgathatja az operettirodalomnak ezt a csillogó gyöngyszemét. A társulat kitűnő hangú énekesei tökéletesen érvényre juttatják majd a szép Lehár muzsikát. A főszerepeket Papp Ella, Vargha Ilona, Palucz Vilma, Rajna Babi, Kemény Juci, Tarnay József, Haller Sándor, Lukács Ede, Mihályi Károly, Sugar Jenő, Berengh Béla, stb. játsszák.

Vasárnap este Zerkovitz hangulatos operettje, a „Csókos asszony” kerül színre ugyancsak kitűnő előadásban. Hétfőn este közkívánatra a „Francia szobalány” szerepel a műsoron 17 és 27 leies helyárakkal. Annak ellenére, hogy a társulat már második hete játszik, a rendkívüli érdeklődés nem csökkent és a közönségnek a társulat iránti rokonszenve állandóan fokozódik. Az állandó érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a tolongás elkerülése miatt jegyekről előre gondoskodni. Jegyek nappal Oláh Sándor főtéri könyvesboltjában, este a színháznál.

Felhívás!

A megyében megkezdődött a Nemzeti Ujjászületés Frontjának gárdájába való beiratkozás. éppen ezért felhívjuk egész Aradmegye polgársága, hogy áthatva a hazafias szellemtől, amely a Nemzeti Ujjászületés Front szelleme: „Munka, Becsület, Haza, és Királyszeretet”. Iratkozzanak be a Nemzeti Ujjászületés Frontjának Gárdájába az állandó lakhelyükön. Az aradmegyei NUF Nemzeti Gárdájának parancsnoka: Gh. Muntean ezredes, s. k.

Itéletidő Angliában

Sulyos károkat okozott az orkán

London. Egész Angliában borzalmas vihar vonult keresztül. A lecsapódó villámok számos helyen okoztak tüzeket és követeltek emberáldozatokat. Az orkán Anglia középső részén ezer négyzetkilométernyi területen okozott nagyobb károkat. Egy villámcsapás lesújtott London egyik rádióleadójának antennatornyába. A leadás azonban csak rövid ideig szünetelt, mert azonnal egy pótleadók antennahálózatot helyeztek működésbe. A vihar borzalmas pusztulásáról csak holnap lehet pontos képet nyerni.

Betörték a fejét a kolozsvári cigányvajdának. Kolozsvárról jelentik: Sós Péter, a kolozsvári Irizstelepi cigánykolóniájának vajdája a telepi cigányok egy csoportjával összeszólkkozott. A vita verekedéssé fajult és ennek hevében a cigányok oly alaposan összeverték vajdájukat, hogy azt betört fejjel kórházba kellett szállítani.

Villanyvilágítása lesz Buttyin községnek. Az Aradmegyében levő Buttyin község lakossága mozgalmat indított a faluban felállítandó villanyüzem létesítése érdekében. A község költségvetésébe a villanyüzem felállítására egymillióegyszázezer lejt vettek fel, míg hozzájárulások révén félmillió lejt gyűjtöttek. Hozzáértők szerint még háromszázezer lejt szükséges ahhoz, hogy ezt a forgalmas községet villanyárammal lássák el. Az illetékesek remélik, hogy a hiányzó összeget rövidesen előteremtik és akkor beteljesül a buttyinai régi álma: a villanyvilágítás.

„Egy lángon főtt ételek”. Ezzel a címmel jelent meg minden magyar háziasszony örömeire egy pompás szakácskönyv, amilyen nálunk még nincsen! Valóságos kincsésbányája mai háziasszonyoknak, akik nem szeretnének lemondani a kitiűnő magyar konyha izességéről, finomságáról, de sem idejük, sem anyagi lehetőségük arra, hogy azt régi, bizonyított, rengeteg időt és pénzt igénylő formájában megőrizzék. A kérdés megoldása nem volt könnyű dolog, mert a külföldi „egy tál” ételek nagyrésze a mi izlésünknek nem felel meg. De valami ilyenfélét szeretnünk volna, mert tudjuk, hogy ehhez kevés fizető kevesebb munka kell. Igaz, hogy az „egy-tál” elnevezés nem helyes, mert ez csak annyit jelent, hogy egyszerre tálaljuk egy tálon, amit főzünk, az pedig lehet pl. egy husétel, ötféle körítéssel! Ezért adtuk szakácskönyvünknek azt a címet: „Egy lángon főtt”. Ami azt jelenti, hogy a főzésnél egy edényt, egy tűzelőhelyet használunk és ami abban, azon fő, az megfelel egy teljes, tápláló étkezésnek! Annynak, amennyit más készítené utasítás szerint, más elgondolásban, összeállításban azelőtt három tál ételnyi anyaggal, munkával és idővel tudunk csak előállítani. Ezekhez az ételekhez nem kell semmi pótlás, kiegészítés, legfeljebb ízesítő savanyúság, valami egészen vagy félgyors dolog, amivel munka nem igen van. És hogy ezt a ma nélkülözhetetlen könyvet mindenki megszerezhesse magának, hogy igazán segítség legyen a nehéz időkben, olyan árat szabunk neki, amit mindenki megfizethet: ára mindössze 53 lei és kapható minden könyvkereskedésben.

Alvácán

a fürdőigazgatóság szállodáiban
kedvezményes szoba
és fürdőkiutalás
beszerezhető az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria-AAC (CAA) mérkőzés áll az érdeklődés homlokterében

Megkezdődik a törpe-bajnokság — Részletes biródelegálás

Néhány heti labdarugó-szünet előtt vasárnap kerül lebonyolításra az atléták jubileumi serlegmérkőzéseinek döntője, amelyen a Gloria és az AAC (CAA) csapatai csapnak össze. A két jóképességű csapat összecsapása érdekes és izgalmas sportot ígér és a mérkőzés győztese egyben birtokba veszi a győnvörű jubileumi serleget. A harmadik helyért a nagy mérkőzést megelőzően a Hakoah és a Transilvania meccselnek. Ugvancsak vasárnap kezdődnek meg a törpe-bajnokság küzdelmei és itt az újonnan megszervezett csapatok harca élvezetes és szép sportot fog nyújtani.

SZOMBATON:

Oldboys-bajnokság: AMTE (AMEFA)—Vulturul, AAC (CAA) pálya, 19.15 órákor, bíró Burdan.

Törpe-bajnokság: Gloria—Crisana, Gloria pálya, 16.30 órákor, bíró Pfeiffer.

VASÁRNAP:

AAC (CAA) serlegért: Hakoah—Transilvania, 16.30 órákor, AAC (CAA) pálya, bíró Darázs, határbírók Tamásdan és Lesnic.

Gloria—AAC (CAA), 18.30 órákor, AAC (CAA) pálya, bíró Oprita, határbírók Cordos és Gorgan.

Oldboys-bajnokság: AAC (CAA)—ATE (SGA), AAC (CAA) pálya, 9.45 órákor, bíró Polareczky.

Törpe-bajnokság: Hakoah—AMTE (AMEFA), AMTE (AMEFA) pálya, 9.30 órákor, bíró Adamovici.

AAC (CAA)—Olimpia, AAC (CAA) pálya, 8.30 órákor, bíró Karlich.

Banatul—Unirea, AAC (CAA) pálya, 15.15 órákor, bíró Ardelean Ioan.

Transilvania—ATE (SGA), Gloria pálya, 18 órákor, bíró Schneider.

Először került két magyar csapat a KK döntőjébe

Statistikai adatok a KK-hoz

Idén tizenharmadik éve folyik a harc a KK-ért, de eddig még nem fordult elő, hogy két magyar csapat került volna a döntőbe. Két egyországbeli csapat is csak egyszer jutott a döntőbe: a bécsi Vienna és a WAC 1931-ben érte el ezt a teljesítményt, amelyet most az Ujpest és Ferencváros megismételtek. Az eddigi KK-döntők eredményei a következők:

- 1927: Sparta—Rapid (Bécs) 6:2 és 1:2.
- 1928: Ferencváros—Rapid (Bécs) 7:1 és 3:5.
- 1929: Ujpest—Slavia 5:1 és 2:2.
- 1930: Rapid (Bécs)—Sparta 2:0 és 2:3.
- 1931: Vienna—WAC 3:2 és 2:1.
- 1932: Győztes: Bologna (miután a Juventust és Slaviát törölték.)
- 1933: Austria—Ambrosiana 1:2 és 3:1.
- 1934: Bologna—Admira 2:3 és 5:1.
- 1935: Sparta—Ferencváros 1:2 és 3:0.
- 1936: Austria—Sparta 0:0 és 1:0.
- 1937: Ferencváros—Lazio 4:2 és 5:4.
- 1938: Slavia—Ferencváros 2:2 és 2:0.
- 1939: Ferencváros (?)—Ujpest (?)...

A jelenlegi döntő két résztvevője közül a Ferencváros ezuttal ötödször, az Ujpest másodszor jutott a KK-döntőbe. A Ferencváros kétszer, az Ujpest egy alkalommal nyerte meg a kupát. Az idén lejátszott mérkőzéseknek nemzetekként való csoportosítása után a következő képet kapjuk:

Magyar:	8	4	—	4	22	15
Olasz:	6	3	—	3	12	10

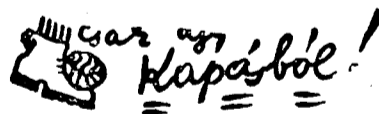
Jugoszláv:	4	2	—	2	9	11
Cseh:	4	2	—	2	5	8
Román:	2	1	—	1	1	5

Minden nemzet csapatai ugyanannyi mérkőzést nyertek, mint amennyit veszítettek, minden mérkőzésen az otthon játszó csapat győzött, kivélt itt csak a Ferencváros—Sparta mérkőzéssel képeznek. Az eddigi 13 éves KK-küzdelmek során a következő csapatok rugták a legtöbb gólt:

Ferencváros	136
Sparta	130
Ujpest.	92
Slavia	86
Rapid (Bécs)	83

Az idei góllövő listán Zsengellért már alig lehet utolérni, miután szombaton rugott 5 góljával nagy előnyt szerzett. Eddig 12 mérkőzést játszottak és ezen összesen 49 gól esett. A góllövő-lista helyzete a következő:

- 7 gólos: Zsengellér.
- 4 gólos: Toldi, Bozsovcics, Puricelli.
- 3 gólos: Kiszely, Vincze, Reguzzoni.
- 2 gólos: Kocsis, Bican.
- 1 gólos: Kállai, Ene, Lázár, Sárosi dr., Sansone, Maini, Demaria, Guernieri, Ferraris II., Ludl, Riha, Nejediy, Valjarevics, Vujadinovics, Glisovics, Matosics II.
- Öngólos: Szalay.

A nemzeti bajnokság A) osztályába való bekerülésért folytatott mérkőzések közül a vasárnap Galatiában lebonyolításra kerülő Gloria CFR—Muresul mérkőzést Ionescu Tope, ploesti-i bíró vezeti.

Révész Béla, a budapesti MTK egykori sokszoros válogatott hátvédje aki több évtizeden át edzőként működött Németországban, Olaszországban, tegnap Budapesten 53 éves korában elhunyt.

Kolláth, a Szolnoki MÁV válogatott középcsátára már elhagyta Szolnokot és Budanestre költözött, ahol a második ligás Pénzügy csapatában fog szerepelni. Rövidesen követi őt Szántó, a szolnokiak másik válogatottja is.

A Gloria férfi tenisz-csapata július 29—30-án Temesváron vendégszerepel, ahol Camarasescu kupamérkőzés keretében találkozik az ILSA kitudó gárdájával.

O A hamburgi nemzetközi teniszversenyen, melyet a német bajnokságért rendeznek, számos román és magyar játékos is indul. Férfi egyes: Szigeti—Scotti olasz 6:0, 3:6, 4:6, 6:2, 6:0. Szigeti bejutott a legjobb nyolc közé. Henkel német—Caralulis román 3:0, 6:4, 6:1, 6:3. Női egyes: Somogyi—Rosenow német 11:9, 6:1.

O Turisztika, Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán I.-osztály kirándulása. Indulás vasárnap reggel 5 órákor a villamossal. Utirányt a vezető a villanvoson adja meg. Értesítjük tagjainkat, hogy az új turistabélyeg alapján az S. K. V. menedékházaiban 38 leírt első oszt. szállást kaphatnak.

Két nagyjelentőségű orvosi felfedezés

Az agyműködés minden rendellenességét jelző készülék és az epilepszia új gyógyszer, az epanutin

London. Két nagyjelentőségű orvosi felfedezésről számol be a News Chronicle legutóbbi száma. Brightonban most tanácskozik a Királyi Orvospszichológiai Társaság és az ülésen számoltak be két felfedezésről. Sajnos, a News Chronicle meglehetősen homályosan írja le a bemutatott készüléket, amely feltétlen biztossággal jelzi az agy különféle megbetegedéseit. A különféle megbetegedések, — írja a News Chronicle — az új készülék távolbálító gépéhez hasonló vetítő felületén csillogó foltok, vagy fénycsikok formájában jelentkeznek. A lap az előadás után kérdést intézett egy kiváló angol orvoshoz, aki kijelentette, hogy a készüléknek igen nagy jelentősége van a modern orvosi eszközök fejlődése terén.

— A készülék az agy működésének minden rendellenességét jelzi, — mondotta az orvos — ezeknek a rendellenességeknek azonban csak kis részét ismerjük. Könnyen lehetséges tehát, hogy a készülék számos olyan rendellenességet fog feljegyezni, amelyet eddig nem ismertünk s amelyet éppen a készülék jelzése után felkutathatunk és gyógyíthatunk.

A második nagyjelentőségű orvosi felfedezés az epanutin nevű gyógyszer alkalmazása s ezt az epilepszia gyógyítására használgják.

A News Chronicle orvosi munkatársa kijelenti, hogy az epanutin szinte teljes gyógyulást hozott olyan betegek kétharmadrészének, akiket minden eddig ismert epilepsziaellenes gyógyszerrel s eljárással hiába kezeltek. Olyan betegek, akik naponta több rohamot szenvedtek el, az epanutinnal való kezelés után hónapokon keresztül egyetlen rohamot sem kaptak. Nagyon jelentős tulajdonsága az epanutinnak, hogy az epilepszia esetében használt többi gyógyszerrel ellentétben, nem kábító hatása. Valamennyi más ilyen szer kismértékben legálább altatószer is úgyhogy tekintve az igen nagy adagokat az ilyen gyógyszerekkel kezelt epilepsziás beteget szinte állandó kábulatban tartja. Az epanutint étkezések előtt szájon keresztül szedik. Az, akit eddig más szerrel kezelték, nem térhet át egyik napról a másikra az epanutin szedésére.

Wagons-Lits/Cook

utazási programok

New-york:

a vilákiállítás megtekintése, szabadon választott hajóval, hivatalos nemzeti bank árfolyamon számított árakkal.

Páris:

egyéni és társasutazások a zürichi kiállítás megtekintésével.

Svájc:

Leiben fizethető kirándulások augusztus és szeptember hónapokban.

Fekete-tenger:

Mamaia, Eforia, Carmen-Sylva, Eorene nyaralási bónok kiadása.

Repülőjegyek:

az összes romániai és külföldi járatokra

CFR. körjegyek: Románia összes vonalaira

Információkat és felvilágosításokat nyújt a

Wagons-Lits/Cook

menetjegyjroda, Arad, Minorita-palota

SZOVJET-CSAPATOT hívott ki mérkőzésre a Venus

Bucuresti. A Timpul jelentése szerint a Venus bucaresti-i sportegylet mérkőzésre hívta meg a Dynamo nevű szovjetorosz bajnokcsapatot. A meghívás a bucaresti-i orosz követség után ment el. A moszkvai szövetség mindaddig nem adott még felhatalmazást a szovjet bajnok futball csapatának, hogy polgári csapatokkal mérkőzhessen. Román sportkörökben úgy vélik mégis, hogy a Dynamo engedélyt fog kapni a szovjet hatóságoktól a romániai vendégszereplésre.

A cseh Krist vezeti a KK első döntőjét

Prága. A Középeurópai Kupabizottság tegnapi ülésén foglalkozott a kupamérkőzések legutóbbi fordulóján kiállított játékosok ügyével. A bizottság Adámot, az Ujpest kiállított játékosát nem függesztette fel, hanem 150 pengő pénzbírsággal sújtotta és így vasárnap játszhatk a Ferencváros elleni kupadöntőn. A bizottság a vasárnapi első döntő vezetésére a cseh Kristet, a július 30-iki visszavágó-mérkőzésre az olasz Dattilo bírót küldte ki.

O A Hakoah sportegyesület turista szakosztálya vasárnap, július hó 23-án gyalogturát rendez Kaszólára. Találkozás vasárnap reggel háromnegyed 5 órákor a hegyaljai villamosállomásnál. Visszaérkezés Aradra fél 11 órákor. Augusztus 6-tól 10-ig 5 napos túrát rendez a Bucegi-hegységbe és a Királykőre. Részletes felvilágosítás a klubhelyiségben.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ismét napirenden

a kartellek működésének megrendszabályozása

Érdekes módosítások és újítások a kartellek ellenőrzéséről szóló törvényben

Ismeretes hogy a legfőbb kartell-bizottság előzetes határozata: hozott a kartellek felügyeletéről és megrendszabályozásáról szóló törvény bizonyos módosításáról. Bucuresti-i lapok most értesüléseket közölnek ezekről a módosításokról. Elsősorban is kötelezni kívánják a kartelleket, hogy általános gazdasági célkitűzéseiket határozzák meg. Másrészt megállapítást nyert, hogy

a kartellek az árak emelkedését idézik elő a nyersanyagkészletek figyelmen kívül hagyásával.

Igy például a növényi olajok árának emelését kéri azzal, hogy a napraforgó termelés csökkent, viszont ha idejében figyelembe vették volna, hogy a termelés nem fedezi a szükségletet és pótolták volna a termelésben mutatkozó hiányt, a fennakadás elkerülhető lett volna, ami azt jelentené, hogy az áremelés is elmarad.

A jövőben a kartelleknek áremelésre vonatkozó keretnek elbírálásánál az elő-

terjesztéseket nem veszik figyelembe, ha nem igazolják, hogy mindent megtettek az ilyen természetű zavarok elkerülésére.

Másik készülő újítás a kötelező kartellek rendszerének bevezetése. Másszóval,

ha valamely gyáripari csoport vállalatainak olyan része tömörül kartellbe, amely az illető termelvény 90 százalékát állítja elő, azt a vállalkozó csoportot is kötelezik a kartellbe való belépésre, amely a további tíz százalékot állítja elő.

Ez a kötelezettség azonban csak bizonyos feltételek mellett alkalmazható, nevezetesen ha előzetesen megállapítják, hogy a kartellen kívüli vállalatok működése károsan befolyásolja az illető ipar fejlődését és hogy az általános kartellirozás megakadályozza az árak emelését.

Különben a legfőbb kartellbizottság Bucuresti nemzetgazdasági miniszter elnökletével ülésezett és ez alkalommal az itt említett módosításokkal foglalkoztak.

JÓ A TERMÉS

A földművelésügyi miniszterium becslése szerint az évi buza-terméshozam 390 ezer vagonra tehető. Olyan bőség ez, amelyet csak a legjobb esztendőket eddig. A földművelésügyi miniszterium tanácsai alapján a bevetett területek felülete jelentősen meg-

N. CORNĂTEANU
földművelésügyi miniszter

nőtt, ami bizonyos mértékben megmagyarázza a termés emelkedését is. Így őszi búzával több mint 3,778,000 hektár területet vetettek be és átlagban ezer kilóval számítva hektáronként, csak ebből a vetésből 378 ezer vagonra számíthatnak. Ehhez hozzászámítandó a tavaszi vetésfelület, ami 220 ezer hektárnak felel meg, 14 ezer vagonos valószínű terméshozammal. A végeredmény tehát 392 ezer vagon.

A többi gabonafélék hasonlóan jó kilátással kecsegtetnek. Ugy az őszi vetés mint a tavaszi a rosznál igen fontos volt és szakértő becslés szerint ez a terményfajta 48,500 vagonos hozammal kecsegtet. Az árpa 126,300 vagonos hozamot, a zab 60 ezer vagonos hozamot ígér.

A termőföldek helyzete kiváló. Az őszi búzának cséplését megkezdték. A tavaszi árpa jobb hozamot ígér, mint a tavalyi termés, ugyanez a helyzet a zabnál is.

A tengeri jobban fejlődött, mint az előző években. Hasonlóképpen örömteli tény, hogy a zöldségkertek jelentősen megszorodtak, termelési felületük megnövekedett, termésük pedig kitűnő. Az idő kedvező, a helyenként esett lég pedig csupán jelentéktelen és helyi vonatkozású károkat okozott.

A földművelésügyi miniszterium kezdeményezést indított az élősködők és kártevők pusztítására. Nyilvánvaló hogy az országban a jó vagy rossz időnek döntő hatása van a termésre. De nem kevésbé igazság az is, hogy a jelenlegi rendszer által adott utbaigazítások most kezdik meghozni kedvező eredményeket. Számtalan intézkedés szolgálta ezt a célt, amint most megmutatkozik: eredménnyel.

Biztos, hogy ezek a kilátások hozzájárulnak a földműves lakosság életszínvonalának emeléséhez és lehe-

tőve teszik a jó közéleti borenendezkedés megvalósítását, a földművesosztály számára. Hasonló célokat szolgáltattak azok a rendelkezések, amelyeknek célja az volt, hogy a mezőgazda lakosság ne szenvedjen a múlt márciusi behívások alkalmával.

A földműves hálat ad Istennek a jó időért a bőséges termésért és elismeréssel gondol mindazon intézkedésekre, amelyeket a hatóságok alkalmaztak a román földművelés felvirágoztatására. Ezen mozgalom élén maga Őfelsége II. Carol király áll, aki tele az egész ország reménysége fordul.

Egy angol lap

a Duna-mentől államok buzájának megvásárlását javasolja Angliának és Franciaországnak

London. A Financial News című nagy angol pénzügyi lap legutóbbi számában a jelenlegi buzaárakkal foglalkozik. A lap helyesnek tartaná, ha az angol és francia kormány nagymennyiségű búzát vásárolna a dunavölgyi államokban, a háborús készletek kiegészítésére. Ezzel elősegítené a dunamenti államok gazdasági önállóságának a megőrzését s ezenkívül jó üzletet is kötne mert hat hónapon belül a buza árának jelentékeny emelkedése várható. A lap azt javasolja, hogy az Egyesült-Államok egyletőre ne dobja piacra buza-készletét.

= DEVIZAVISSZAELESEK MIATT TIZ EGYÉNT TARTÓZTATTAK LE A FŐVÁROSBAN. Bucurestiből jelentik: Az egészség ellátást indított devizagyűvek miatt tíz egyén ellen. Az illetők között több orvos is van, az a vád ellenük, hogy devizaszerzés céljaira orvosi bizonyítványokat adtak. Ellátás indult a bucuresti-i Mercur Megenforgalmi vállalat ellen is. A vizsgálat tovább folyik.

Aradi hetipiaci árak

Zöldségpiac: Édes zöldbúzsa 3 drb. 50 bani, csipős zöldbúzsa 6 drb. 1 leu, ujbungonya kg. 250—3, fiatal hagyma kötege 2, kalarábé 3—5 drb. 1 leu, champion-gomba kg. 3, főzni való tök 2—3, zöldbab kg. 5—7, fehér bab 10, torna 2—3, lencse 10, répa kötege 2, paszternák 2, petrezselyem 50 bani, paradicsom 8, kék paradicsom 5—8, hónapos retek 1—2, fokhagyma kg. 6, fiatal fokhagyma kötege 1, káposzta drb. 2, fejes káposzta 3—5, savanyu káposzta kg. 6, levesbe való zöldség kötege 2, uborka 100 drb. 10—15, csöves kukorica 50 bani.

Gyümölcsiac: Kajszin kg. 6—8 lei, alma 3—5, hámozott dió 80, körte 5—7, őszibarack 15—30, szilva 3—5, citrom 5—7 lei, ringlota 10—15, sárga dinnye 8—10 lei kilója.

Baromfiac: Tyuk párja 100—120 lei, sovány liba 100—120 lei, csirke 45—60, kövér kacska 140—160, sovány kacska 60—80 lei. Tojás drb. 1,50—1,70 lei.

Tej és tejtermékek: Tej literje 5 lei, tehénturó kg. 14 lei, juhturó 40, savanyu juhtej 14, tejfél 40, vaj kg. 80 lei.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Londonból jelentik, hogy az alsóházban kérdést intéztek a kormányhoz: vajjon kihasználják-e az alacsony árak jelenlegi kedvező lehetőségeit és vásárolták-e nagyobb buzatartalékokat? A kormány részéről közölték, hogy a már megvolt tartalékokon kívül jelentős készleteket halmoztak fel, különös tekintettel az állam biztonságára.

A tőzsde kissé megelégnült, az előző napok forgalmához képest nagyobb érdeklődés mutatkozott. Az értékeknek árfolyamemelkedés volt. Az Inzestrarea kötvény és az Urb. Bucuresti (uj) fél ponttal emelkedett, az Exproprierea háromnyolcadossal, a Desvoltarea egynegyedessel, a Consolidarea egynegyedessel emelkedést mutatott. A részvényárfolyamok nem változtak, mindössze jelentéktelen változások mutatkoztak.

A nemzetgazdasági miniszteriumban értekezlet volt, amelyen a német nyersanyaggal és mezőgazdasági termékekkel való ellátás ügyének ellátására megalakított bizottság vezetője is részt vett. Több megállapodást készítettek elő az érvényben lévő német—román gazdasági és külkereskedelmi egyezmény keretén belül.

Bucurestiből jelentik: Bucuresti városvezetősege magyarozó rendeletet adott ki, hogy Bucurestiben és környékén kizárólag a kereskedők és iparosok kötelesek az ad.valorem illetéket megfizetni.

= Az angol—román fizetési egyezmény gyakorlati alkalmazása. Bucurestiből jelentik: Az Angliával létrejött új fizetési egyezmény értelmében a Banca Nationala hivatalos közleményt adott ki ennek alkalmazására.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden esztendőnkön

**HAMBURG BÓL
NEW YORK BA**

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsjárataival.

Nem gondolná, hogy nyílt tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos kávékkal berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert kényelmüket a valóság még messze felülmúlta.

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA
minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie
hajóin

Információkkal szívesen szolgál a
Hamburg-Amerika Linie SA
képviselője

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bui Rogina Maria 24.

Telefon 10-86.

Románia, Magyarország, Jugoszlávia és Lengyelország

egységesen járnak el a Németországba irányuló állati termékek szállításánál

Bucuresti. Mircea Badarau szenátor a kormány megbízásából a napokban egy román küldöttség élén jugoszláv, lengyel és magyar kiküldöttekkel tárgyal arról, hogy a négy állam Németország és Olaszország felé irányuló gazdasági termékek kereskedelmében egységes álláspontra jussanak. A megbeszéléseken megegye-

zés jött létre az állati termékekre, továbbá a lucerna és lóheremagvakra vonatkozólag a huzakérdésre azonban a megegyezés nem sikerült. Az értekezlet foglalkozott a kukorica-kérdéssel is és a kiküldöttek megegyeztek abban, hogy mielőtt a kukoricatermés adatai beérkeznek, újból tanácskozásra ülnek össze.

25 millió lira pénzbüntetésre és száműzetésre ítélték kilenc olasz valutacsempészt

Róma. Olaszországban a valutabíróság kilenc valutacsempészesben hiúsónak talált egyén fölé ítélték. A kilenc csempészt összesen huszonötmillió lira pénzbüntetés megfizetésére és ezenkívül száműzetésre ítélték.

Kereskedelmi bíróságokat akarnak szervezni az iparkamara mellett

Bucuresti. A törzsetörvény lehetővé tette az árutőzsdék székhelyein a törzsbíróságok felállítását. A fővárosi kereskedelmi érdekeltségek most mozgalmat indítottak annak érdekében, hogy ezt a rendszert kibővítsék és minden kamara székhelyén kereskedelmi bíróságokat szervez-

vezzenek meg. A kereskedelmi bíróságok felállítása révén egyrészt könnyítenének a rendes bíróságok terheire, másrészt pedig a bíróságokban résztvevő kereskedők gyors ítéletet hoznának az eléjük kerülő ügyekben.

SZÖVETKEZETI HIREK

Törvény írja elő az iskolaszövetkezetek kötelező alakítását. A Hivatalos Lap május 27-iki számában közzétett, az elemiiskolai oktatás szervezéséről szóló új törvény kötelezőleg rendeli el az iskolai szövetkezetek alakítását. Ezideig csak a közoktatásügyi minisztérium tett intézkedéseket az iskolai szövetkezetek elterjesztése érdekében, míg most törvényerővel írják elő azok megalakítását. A szövetkezeti közvélemény örömmel üdvözli az új törvény rendelkezését, mert a szövetkezeti mozgalom számára felbecsülhetetlen értéket jelent. A kisebbégi iskolák szövetkezeteinek megalakítása és megszervezése tekintetében a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja készséggel nyújt felvilágosítást, ugyancsak ott szerezhetők be az iskolai szövetkezetek megalapításához szükséges nyomtatványok is.

Tizenhárom új szövetkezeti ellenőrt alkalmaz a „Hangya” központ. Kolozsvárról jelentik: A „Hangya” fogyasztási szövetkezetek fejlődése az ellenőri kar kibővítését tette szükségessé. A Központ igazgatósága nemrégiben 14 ellenőrijelöltet vett fel, akiknek a kiképzése most van folyamatban, hogy kiképzésük után, mint ellenőrök álljanak a szövetkezetek szolgálatára. A 14 új ellenőr beállítására a legszebb bizonyítéka az új vezetés alatt álló „Hangya” szövetkezeti mozgalom fejlődésének.

A Nagyszalontai Hitelszövetkezet ajándék-takarékbetéti könyveket osztott ki a jó elmenetelű tanulóknak között. A Nagyszalontai Hitelszövetkezet vezetősége kulturális alapjából az ottani katolikus és református elemi iskolák szegénysorsú és jó elmenetelű tanulóinak között 38, egyenként száz lelt kezdőösszegű takarékbetétkönyvet osztott ki. Ez az akció az érdemes tanulók jutalmazása mellett a takarékosra való nevelés pedagógiai célját is szolgálja s egyben a fogékony gyermeklélek figyelmét a szövetkezeti gondolat felé irányítja. Reméljük, hogy ezt a szép és gyakorlatias gondolatot más szövetkezetek is megvalósítják.

Propagandabizottságot szervezett a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének igazgatósága. A G. H. Sz. tagszövetkezetei 21 megyéből rekrutálódnak. Ezen 21 megyében működő több, mint 450 tagszövetkezettel, a személyi kapcsolatot csak a Központ néhány vezetőségi tagja, valamint ellenőrei és kirendeltségei útján tartotta fenn a múltban. A nagy földrajzi távolságok miatt a személyi kapcsolatok ilyformájú fenntartása ma már nem kielégítő. Ezért a Központ közgyűlése az igazgatóság javaslata alapján egy 12 tagú propagandabizottságot szervezett. A propaganda bizottság tagjait úgy választották meg, hogy minden vidék képviselője jusson. A propagandabizottság tagjai fogják ezután a Központ és a vidék tagszövetkezetei között a személyi kapcsolatokat kimélyíteni és a Központ figyelmét felhívni a vidék sajátos szövetkezeti kérdéseire. A Központ ezen új szervezettel hathatósan fogja előmozdítani a szövetkezeti élet fejlődését.

Aláírták a román-német gazdasági pótegyezményt

Bucuresti. Bucurestiben tegnap aláírták az román-német gazdasági pótegyezményt. A német gazdasági bizottság, amely a fővárosban tárgyalta az egyezményről, már el is utazott Bucurestiből.

Az egyezmény aláírásáról úgy a román, mint a német kormány vasárnap hivatalos közleményt ad ki.

A Rador értesülése szerint, szeptemberben új tárgyalások kezdődnek Románia és Németország között, a rendes évi kvóta megállapítására.

Gratz Gusztáv és lovag Fack a „Rigler” igazgatóságában. Budapestről jelentik: A napokban zajlott le a Rigler József Ede Papírneműgyár Rt. rendes évi közgyűlése. Mint értesülünk, az igazgatóságba új tagként beválasztották dr. Gratz Gusztávot és lovag Fack Leont. A dividenda, úgy mint az előző évben, az 50 pengő névértékű részvény után 1 pengő lesz, amely szeptember 1-étől kezdve kerül beváltásra.

Román-magyar bizottság tárgyal a fővárosban

Bucurestiből jelentik: Néhány napja magyar küldöttség tartózkodik a román fővárosban s a kormány megbízottaival különböző kérdésekről tárgyal. Magyarországról a tiszai tutajozás kérdése áll előtérben, míg románországról a halmi vasúti forgalom ügye szerepel a megbeszéléseken.

A postahivatalok új hivatalos órái. A postavezérigazgatóság rendeletet adott ki, amellyel módosította a postahivatalok eddigi hivatalos óráit. A rendelet szerint Arad, Brassó, Gyulafehérvár, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyvárad, Nagyszeben, Szatmár, Temesvár és Zilah, valamint az ország többi hasonló nagyobb városainak főpostáin a hivatalos órák megszakisítás nélkül reggel 8-tól este 9 óráig tartanak. Este 9 órától éjjel 12 óráig a főpostáknál ügyeletes szolgálat van. A fenti városokban levő kerületi postahivataloknál ugyancsak reggel 8 órától este 9 óráig megszakisítás nélkül van hivatalos óra, de 9 óra után már nem tartanak ügyeletes szolgálatot. Hasonló módon a fentebb fel nem sorolt vidéki városokban is reggel 8 órától este 9 óráig tart a hivatalos óra. A falvakon nyáron reggel 8-12-ig, délután 3-7 órák között, télen reggel 8-12-ig és délután 2-6-ig tartanak hivatalos órákat. A rendelet július 15-vel már életbe lépett.

Rádióműsor

Romániai időszámítás.

SZOMBAT, JULIUS 22.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizátlásjelentés. 13:05: Victor Predescu zenekara, Petre Gusty énekszámaival. 13:45: Felolvasás. 13:55: A zene folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időszerű közlemények. 17: A Straja Tarii órája. 18:15: A Munca si Voe Buna szervezett órája. 19:15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:17: Fl. Eftimiu előadása a dalmát partokról. 19:32: Balkáni és keleti zene lemezek. 19:45: Radu Vulpe előadása a dobrudzsai román völgyekről. 20: Istenek és istennők a zenében. Lemezek. 20:45: Rádióposta. 21: Jean Moscopol énekei. 21:35: Rádiózenekar. 22: Hírek, sportközlemények. 22:15: A rádiózenekar hangversenyének folytatása. 23: Hírek. 23:15: Motoiu zenekar. 23:45: Hírek külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, rend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: Katonazenekar. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás és vizátlásjelentés. 14:30: Hanglemezek. 15:30: Hírek. 17:20: Olhev Irén mesél. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:10: Thomas József zongorázik. 18:40: A rádió postája. 19:10: Géczy Barnabás zenekarának hanglemezei. 19:50: Aki a Falurosszát írta. Ditrói Mór előadása. 20:15: Hírek. 20:25: Az Ostende kávéház raikozenekara muzsikál. 21:15: Hivatlan vendég. Hangjáték három részben. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Az amerikai Yale-i egyetem énekkara. Hangfelvétel. 23:40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Tánclemezek.

Budapest II. 19:20: Mezőgazdasági félóra. 20:35: Felvidéki képek. Vargha Károly előadása. 21: Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven. 21:20: Vidám hanglemezek. 22:30: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népies zene. 14:10: Rádiózenekar. 14:55: Lemezek. 18:40: Potics Ljubica énekesnő. 19:10: Lemezek. 20:05: Rádiózenekar.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetések szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST NYER

Keresek azonnali belépésre fűszerkereskedősegédként. Jalgóczy. Sávársin. 3302

Német kisasszonyt három éves gyermek mellé keresek. „Royal”-drogéria. 3299

Mindenes jobb leányt, vagy mindenes szakácsnét azonnalra, vagy 1-re keres 16 fizetéssel Garai. P. Avram. Iancu 15. 3298

Tamburgéplmzö (nő) állandó munkára jó fizetéssel azonnali belépésre felvétetik. Westend, Timisoara, Morarilor 10. 3297

Tiszti étkezde számára keresnek jól főző szakácsot aki a reggeli konyhához kitűnően ért. Cim a kiadóban. 3213

37 éves etnikai román hivatalnok. 20 évi irodalmi praxissal alkalmazást keres perfect magyar is. Cimeket a kiadóba kérek. 3257

OKTATÁS

Érettségizett diákot keresek liceumi érettségire való előkészítés végett. Cimeket a kiadóba kérek. 3301

LAKÁS

Ul házban háromszobás, összkomfortos, modern lakás azonnalra is kiadó Calea Radnei 14. 3283

Keresünk kétszobás bútorozott, fürdőszobás lakást család részére azonnalra, vagy elsejére. Cimeket a kiadóba. 3259

Kétszoba, előszoba, fürdőszoba és konyha, újonnan festve kiadó. Cim a kiadóban. 3281

VÉTEL - ELADÁS

Eladó egy jókarban levő komplett kerékeskút, vastengellyel. Str. Sfântul Gheorghe No 44. 3294

Faiquimőcsöt

nagyban és kicsinyben árusít

Gyümölcs Csarnok
Arad, Strada Horia 12.

Oszibarack-különlegességek,
Uradalmi fajtáinnyék. 3216

KÜLÖNFÉLÉK

Elveszett barna férfi felöltő a korzóköcsütiútján. Megtaláló jutalom ellenében adja le a kiadóhivatalban. 3300